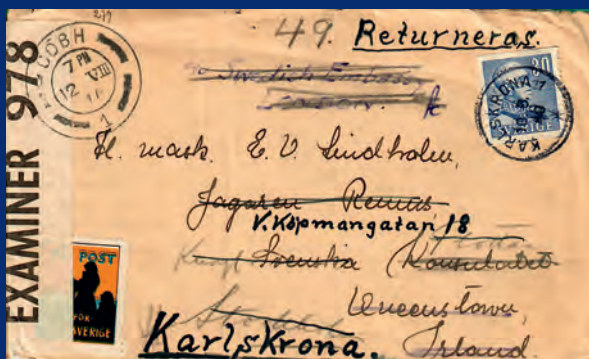

Filatelisten

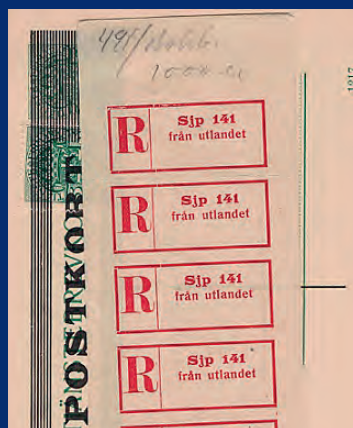

SVENSK FILATELISTISK TIDSKRIFT | ÅRGÅNG 123 | NR 5 2022

*Döda frimärksländer 4 –
Bahawalpur med flera*

*Posten & Kriget:
Psilanderaffären*

*Svenska rek-etiketter –
Provtryck med mera*

*SFF-kongressen
2022*

TROLLHÄTTANS STÖRSTA FRIMÄRKSFEST 2022

**TROLLEX SAMLARMARKNAD
FRIMÄRKETS DAG**

1 oktober 2022

**SFU Trollhättan, SFU-Västra Götaland och Trollhättans Filatelistförening
Det finns plockbord med frimärken, vykort, teckningstävling, lotterier.**

Ungdomar som kommer erhåller gratis en present.

**Folkets Park/Parkhallen
Lördag 10.00 – 15.00**

Årets chans att skaffa bra vykort och frimärken i Trollhättan.

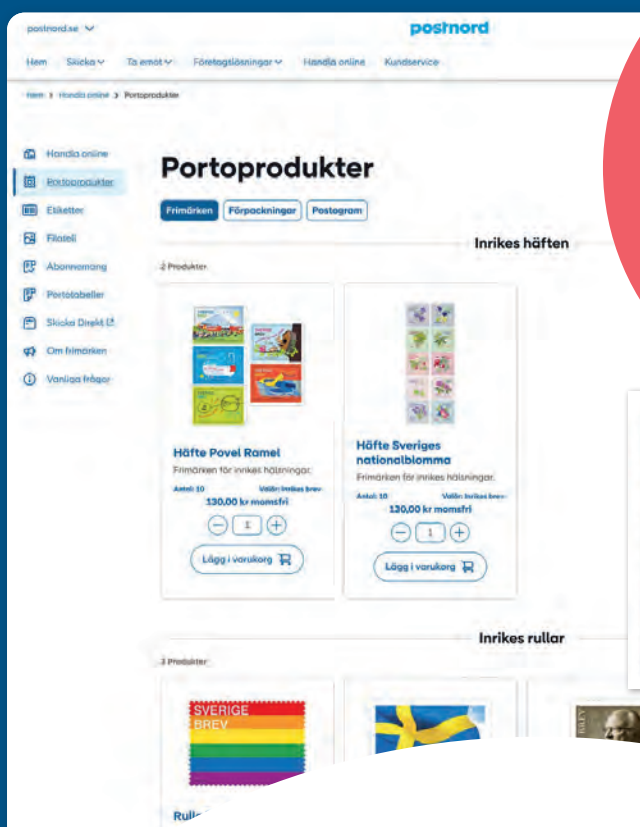
Handlare som önskar bord: roland.420548@hotmail.com

Fri entré

Ny webbutik!

Under hösten lanserar vi vår nya webbutik. Du som har frimärksabbonnemanget hos oss kommer få ett konto och ett nytt kundnummer i webbutiken. Från ditt konto kommer du kunna styra över och få en överblick över ditt abonnemang. Det kommer göra det enklare för dig att både göra tilläggsbeställningar och hålla dina kunduppgifter uppdaterade. Glöm inte att vi behöver din mejladress, ditt telefonnummer och ditt nuvarande kundnummer för att kunna skapa ditt konto. Skicka dem så snart som möjligt till mejladressen nybutik@postnord.com så att du inte missar utskicket av novemberutgåvan.

Som ett tecken på vår uppskattning över att du är abonnent hos oss och att du uppdaterar dina uppgifter så kommer vi skicka dig ett specialfrimärke på Czeslaw Slania (värde 100 kronor). Det skickas automatiskt ut tillsammans med abonnemanget i november.

postnord

Filatelisten

SVENSK FILATELISTISK TIDSKRIFT

Vid medlemsfrågor/utebliven tidning,
kontakta SFF:s kansli: 073–203 02 00

**Filatelisten är Sveriges Filatelist-
förbunds medlemstidning**

Adress:

SFF-Filatelisten
Glafibergatan 8
SE-125 45 Älvsjö

Tel: 0722–52 77 92

Internet & e-post

<https://sff.nu>
redaktion@sff.nu

Redaktör och ansvarig utgivare:

Ulf Nilsson

Utgivningsplan 2022:

Vår: vecka: 5, 10, 15, 20
Höst: vecka: 35, 40, 45, 50

Annonspriser:

1/1 sida.....3.680:-
1/2 sida.....2.140:-
1/4 sida.....1.200:-
1/8 sida.....600:-
1/16 sida.....350:-
Småannonser.....50:-

Annonsbokning till nästa nummer senast 24 september!

Svensk Filatelistisk Tidskrift
utkommer 2022 med 8 nummer och
trycks hos Exakta i Malmö.

Prenumeration: 580:-/år (inom Sverige)

ISSN 1100-0198

OBS! Eftertryck, helt eller delvis, tillåts inte utan utgivarens godkännande. För insänt icke beställt material, ansvaras ej. Den som sänder material till SFF-Filatelisten anses medge elektronisk publicering och lagring. Eventuell beskattning av vinster i tidskriftens tävlingar svarar pristagaren för. Citera oss gärna men ange källan.

Bästa samlarvänner!

Hoppas ni alla haft en fin sommar. Här kommer nu höstsäsongens första nummer av Filatelisten och min förhoppning är att du som läsare ska finna en hel del av inresse.

Närmast kan vi nu också se fram mot en rad arrangemang som klubbmöten, auktioner, frimärks- och vykorts-mässor, Frimärkets Dag och inte minst utställningen Norrphil 2022 i Täby, om nu inte pandemin tar fart igen.

Samtidigt varar inget för evigt, det här numret är det sista med mig som redaktör och ansvarig utgivare efter att jag tog över i oktober 2010. I och med det vill jag rikta ett stort tack till alla er läsare, alla som kommit med synpunkter, alla ni som bidragit med artikelbidrag samt till tidskriftens alla annonsörer.

Närmast ska jag nu bara njuta av nästan två månaders komplidighet innan anställningen avslutas den 31 oktober.

Hasta la vista baby!

Uffe

PS. Artiklar och läsarinlägg tas gärna emot med e-post, redaktion@sff.nu, och helst som bifogade worddokument. Observera att bilder och illustrationer (upplösning lägst 300 dpi) inte ska inkluderas i dokumentet utan måste bifogas som egna bildfiler (helst jpg-format). DS.

Sveriges Filatelistförbund, SFF är en öppen oberoende ideell riksorganisation som har till uppgift att främja samlandet av samt organisera samlare av frimärken, vykort och övriga filatelistiska objekt.

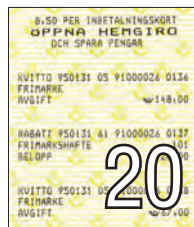
Förbundskansli:

Kansli: Elisabeth Björklund Joback
Besöksadress: Glasfibergatan 8, 2 tr, Älvsjö
Postadress: Glasfibergatan 8, 125 45 Älvsjö
Telefon: 073–203 02 00 (helst måndag–torsdag
09.00–11.00, andra tider kan du lämna
ett meddelande eller skicka ett mejl)
E-post: kansli@sff.nu

Internet: <https://sff.nu>

Bankgiro: 581–6772

Innehåll

- 9 Rapport från 2022 års kongress i Täby.
- 20 Svensk post-filateli – År 1975 till cirka 2002 av Giselher Naglitsch. Del 13 handlar om när PKM ersattes av PKS, MKM och BKM.
- 24 Peter Nordin berättar om rek-etiketter, den här gången om provtryck med mera.
- 26 Posten & Kriget. Kjell Nilsson redogör i det här numret om Psilanderaffären.
- 38 Helsaker i motivfokus. Arne Karlsson om brevkort och postkort.
- 48 Hans-Ove Aldenbrink om föreningsauktioner.

Dessutom

- 8 Rapport från Expertrådet
- 18 Utställarframgångar i Lugano
- 23 Norrphil 2022
- 36 Mostars berömda bro
- 41 Reklam för frimärkstidskrift
- 42 Pilgrimernas ankomst
- 44 Europa och tjuren
- 46 Facit Special 1948–2022
- 51 Inbjudan till Ibra 2023

I varje nummer

- 6 Ordföranden har ordet
- 8 Styrelsen informerar
- 12 Klubbat på auktion
- 16 Filatelistens samlarskola
- 30 Nya nordiska utgåvor
- 34 Döda frimärksländer
- 52 Firardags
- 54 Samlarannonser
- 56 Sammanträden
- 59 Kalendarium
- 60 Annonser

**Nästa nummer
kommer ut den
7 oktober**

Sveriges Filatelistförbund

Glasfibe gatan 8
125 45 Älvsjö
Tel 073-203 02 00
www.sff.nu

Ordförande:
Rikard Azelius
Otto Lindblads väg 13, 224 65 Lund
Rikard.Azelius@vinge.se

Vice ordförande:
Lars Nordberg
Maskinmästaregatan 2, 233 43 Svedala

Ulf Nilsson
Riksvägen 4, 241 94 Hurva

Thomas Hagström
Snickarstigen 1, 144 33 Rönninge

Mikael Blomquist
Lundgrensgatan 7, 652 21 Karlstad

Cajsa Ojakangas
Hjärnegatan 6, 3 tr, 112 29 Stockholm

Lars-Håkan Jonasson
Coromantvägen 28, 862 40 Njurunda

Revisorer:
Jan-Olof Ljungh
Falsterbovägen 100, 239 40 Falsterbo

Ulf Wahlgren
Blåbärsgränd 21, 212 29 Malmö

Valberedning:
Christer Mårtensson (sammanställande)
Rönnevägen 1, 247 60 Veberöd

Riksföreningar:
Asiensamlarna:
Christer Svensson
Kattfotsbacken 12, 165 73 Hässelby

Bältespännarna:
Christer Wahlbom
Humlegränd 6A, 179 60 Stenhamra
<http://sff.nu/baltespannarna/>

Gränsföreningen för filatelins främjande
www.sff.nu/gf/

Hembygdspfilatelisterna
Anders Bock
Runebergsgatan 3, 114 29 Stockholm
<http://sff.nu/hembygdspfilatelisterna>

Häftessamlarna:
Bo Göransson
Emil Spelares väg 4, 395 97 Läckebys
www.haftessamlarna.se

Islandssamlarna:
Lars-Ove Perrsson, Högstigen 5, 183 56 Täby
www.islandssamlarna.se

Rysslandssamlarna:
Christer Warfvinge
Stångholmsbacken 42, 127 40 Skärholmen
<http://sff.nu/rysslandssamlarna/>

SSPD – Sällskapet för svensk
posthistorisk dokumentation:
Leif Ruud, Malmvägen 48, 141 71 Segeltorp
www.sspd.se

Svenska Czeslaw Slania-Samfundet:
<http://slaniasamfundet.se>

Svenska Motivsamlare SMS:
Tommy Samuelsson
Romsås 113, 523 98 Hökerum
www.svenskamotivsammlare.se

Svenska Vykortsföreningen:
Benny Kullinger
Höganäsgränd 6B, 753 30 Uppsala
www.samlavykort.se

Sveriges Militärpostställskap:
Jan-Ove Brandt, Ripstigen 1, 8 tr, 170 74 Solna
www.smps.se

Ordföranden har ordet

Jag hoppas att alla har haft en skön sommar. I skrivande stund, i mitten av augusti, ligger det ett högttryck över hela Sverige och jag hoppas att det håller i sig ett bra tag till. I början av sommaren var vädret lite mer varierat, i vart fall i Skåne, så under de regniga dagarna fick jag tid att sitta med samlingarna. Det är alltid trevligt att få tillfälle att ta fram dem.

Glädjande nog kunde 2022 års kongress genomföras i Täby den 14–15 maj som planerat. Arrangörerna hade gjort ett mycket bra jobb och det var ett trevligt arrangemang. Under lördagen genomfördes de formella delarna av kongressen och avslutades med en mycket trevlig middag. Jan Palmén och Ivan Forsgren lämnade sina platser i styrelsen och avtackades för sitt långa engagemang i förbundet. Övriga i styrelsen omvaldes och Mikael Blomquist och Thomas Hagström valdes in som nya ledamöter i styrelsen.

Mikael har varit adjungerad under de två årens styrelsearbete så han är väl insatt i styrelsens arbete. Kongressen avslutades under söndagen med ett grupparbete som leddes av vår nye ledamot Thomas. Viktiga frågor om förbundets framtid diskuterades och många intressanta idéer kom fram. Arbetet med dessa frågor har pågått under sommaren och vi kommer att redovisa en del under hösten.

En mycket viktig fråga för förbundet är att fortsätta värva nya medlemmar till förbundet. Många har tidigare samlat, eller i alla fall haft intresse av frimärken

eller annat filatelistiskt material. Ofta har man slutat samlandet då studier, arbete och familjen har kommit att ta mycket tid i anspråk. Intresset kan återkomma senare i livet och det är från denna kategori som vi primärt försöker hitta nya medlemmar. Under 2021 värvades drygt 300 nya medlemmar, vilket var det högsta antalet på många år. Vi kan inte nöja oss med detta utan vi måste ständigt öka antalet nya medlemmar.

Arbetet med att uppgradera vår hemsida pågår också. Tanken är att göra den modernare och att den ska bli mer överskådlig och lätthanterlig. Vidare arbetas det med att skapa en webbshop där förbundets litteratur kan säljas. Vi hoppas att på detta sätt kunna öka vår försäljning av litteratur samtidigt som vår administration blir enklare.

En ny våg av covid har kommit under sommaren. Tack och lov verkar den inte vara lika allvarlig som tidigare. De flesta har ju fått tre, kanske fyra, vaccinationer så det hjälper naturligtvis till. Jag hoppas att det fortsätter så och att alla filatelistiska aktiviteter under hösten kan genomföras som planerat.

Rikard

The
Circular
Market

TRADERATM

Nå ut till flera på Tradera!

Med över 3 miljoner medlemmar utgör vi Sveriges största cirkulära marknad. När du lägger ut dina frimärken på Tradera ökar helt enkelt chansen att du får dem sålda på ett snabbt och smidigt sätt. Inom kategorin Frimärken finns nu också attribut som ska göra det enklare för dig som säljare att veta i vilken kategori som din annons ska publiceras. Attribut gör det även lättare för dig som köpare att hitta specifika frimärken.

Vi ses på Tradera!

TRADERATM

Styrelsen informerar

Styrelsen har haft telefon/webbmöte. Utöver det löpande arbetet kan följande rapporteras:

Kongressen har genomförts och refereras i särskild artikel.

Karin Kjäll tillträder tjänsten som layoutare för Filatelisten från och med nästa nummer. Vi tackar

redaktör Ulf Nilsson för det arbete han lagt ner.

Styrelsen har utsett arbetsgrupper som skall arbeta med: Medlemsförmåner, Annonser/Partners, Utställningsverksamhet, både utställare och arrangörer. Förutom styrelseledamöter kommer medlemmar att ingå i dessa.

Förbundsstyrelsen

Rapport från Expertrådets möte

I början av maj träffades medlemmarna i Expertrådet för årets första möte som ägde rum i konferensrummet på förbundskansliet i Älvsjö

På Sveriges Filatelistförbunds hemsida (under fliken "Förbundet") står mer att läsa om Expertrådets sammansättning och dess uppdrag.

Till detta möte kunde Expertrådet också välkomna två gäster, vår förbundsordförande Rikard Azelius och Lennart Hultgren, specialist på tjänstemärken i litet format. Rikard deltog på mötet för att se hur vi arbetar, vilken typ av frågor som vanligtvis behandlas med mera. Han hade också en hel del intressant information att delge.

Utdrag från Expertrådsmötet 3 maj 2022:

§4. Helena Obermüller Wilén rapporterade att hon avser att upphöra med sin verksamhet som intygsskrivare under 2022. Rikard Azelius informerade om att Mats Ingers och Mats Nilsson på Expertrådets förslag godkänns som intygsskrivare under en provotid på två år.

§5. Diskuterades om information om intygsskrivare, priser och ansvarsområden i Facit, på SFF:s hemsida eller i andra forum. Besluts att tillsvidare inte söka få in denna information i Facit, men att SFF:s hemsida borde innehålla informationen. Underströks också om vikten att på attesten ange vilken katalogutgåva (årgång) och katalognummer som använts då det till och från förekommit förändringar mellan olika katalogutgåvor.

§6. Diskuterades reglerna för "Bedömning av frimärkta försändelser". Besluts att upphäva tidigare beslut att ta bort avsnittet ur Facitkatalogen, men att försöka bidra med färgbilder till avsnittet. I övrigt skulle inga förändringar göras i dagsläget i avvaktan på att man eventuellt skulle kunna förändra avsnittet.

§7. Diskuterades de förändringar som nyligen skett av nyansindelningen på bandmärken i Facit Special Classic. Besluts att låta förändringarna kvarstå, men

att avråda från att likartade förändringar sker på andra avsnitt.

§8. Ordföranden rapporterade om arbetet med att revidera nyanserna på Landstorm II så att de sammanfaller med de på Lösen i tandning 13. Arbetet pågår men mer material behövs för att spegla förekomst.

§9. Diskuterades falskt och manipulerat på Tradera, Ebay med flera. Rikard rapporterade om kontakter som förbundsledningen haft med polisen för att få en mer allmän information om läget. Intrycket man får är att det krävs ganska höga värden och ett starkt bevisläge för att få myndigheterna att ingripa. Beträffande direkta kontakter med Tradera från rådets sida hade dessa inte lett till något resultat. Rikard Azelius nämnde dock att förbundsstyrelseledamoten Lars Nordberg hade en kontakt med Tradera som skulle kunna vara till hjälp. Det är problematiskt att vissa tradersäljare överdriver kvalitetsnivån och inför nya begrepp som saknar stöd i kvalitetsnormerna. Beträffande utbudna objekt pekades på ett så kallat "Steinbergbrev"; inrikes rek med 30 + 17 öre samt en handstämpel (stampen) normalstämpel 59 Järpen med komplett uppsättning av utbytbara siffror.

§10. Medlemmar i Expertrådet hade besökt Eslöv 2021 och därvid inte noterat något anmärkningsvärt ur äkthetsynpunkt.

§11. Ordföranden rapporterade om erhållna gåvor. Bland annat ett 20 öre G.V – en face i 4-sidig tandning på agrg-papper som gjorts genom att tända kortsidorna på ett 2-sidigt märke. K A Norsten nämnde därvid att detta märke är extremt sällsynt i stämplat skick och att praktiskt taget alla exemplar som dyker upp är falska.

§12. Under övriga frågor informerade Lennart Hultgren om sällsynthetsgrader på tjänstefrimärken i litet format.

Peter Lorentzon
Ordförande Expertrådet

Debatten var tidvis intensiv. Bild: Lars Nordberg.

Förbunds kongressen 2022

Den 14 maj samlades 42 delegater i Täby för att genomföra SFFs kongress 2022 efter att kongressen 2020 blev genomförd på distans och att kongress 2022 som tidigare planlagd till april blev uppskjuten. Båda gångerna på grund av pandemin och de restriktioner som gällde. Därför blev det extra trevligt att åter kunna träffas fysiskt. Då delegaterna var väl pålästa kunde de flesta av punkterna avhandlas ganska snabbt. När det kom till motionerna (både de som inte avhandlades 2020 och nya) blev det flera diskussioner.

En motion om att ändra i reglementet i syfte att ge nybörjare en enkel väg in avslogs men under diskussionen framfördes exempel på hur det går att ordna detta utan ändringar i reglementet. Arrangören kan erbjuda alternativa vägar genom att erbjuda plats för nybörjare utom tävlingen men med utlåtande från erfarna filatelisterna.

Tidskriften Filatelisten diskuterades livligt. Det finns inte längre något styrelsebeslut om att lägga ner tidskriften. Styrelsen kunde även informera att tillsättningen av tjänsten som layoutare kan ske inom kort (vilket nu har skett). Innehållet i tidningen är beroende av att det även fortsättningsvis kommer in bidrag från våra medlemmar.

Efter att verksamhetsberättelse och revisorernas granskning presenterats beviljades styrelsen ansvarsfrihet.

Sittande ordförande Rikard Azelius omvaldes enhälligt och av den sittande styrelsen omvaldes Ulf Nilsson, Lars Nordberg, Cajsa Ojakangas och Lars-Håkan Jonasson. Som nya ledamöter valdes Mikael Blomqvist och Thomas Hagström. Ledamöterna Ivan Forsgren och Jan Palmén hade avböjt omval.

Mikael Blomqvist har tidigare suttit i styrelsen 2018–2020 och sedan dess varit adjungerad medan Thomas Hagström är en ny bekantskap.

Det blev sedan avtackning vilket inte heller kunnat genomföras tidigare. Dels de som avgick 2020, Bo Dahlner och Leif Ledmyr, dels de nu avgående ledamöterna Ivan Forsgren och Jan Palmén samt vår tidigare kanslichef Per Bunnstad. De förädrades förbundets medaljer, blomster och godsaker.

Den arrangerande klubben Norrorts Frimärksförening tackades också för ett väl genomfört arrangemang tillsammans med SFFs kansli och vice ordförande Lars Nordberg. Presidiet med Peter Nordin som mötesordförande fick också tack från alla delegater.

Även en försenad utdelning av Strandellmedaljer genomfördes, och för första gången var det tre medaljer som delades ut.

Mottagare av Strandellmedalj 51 är Christer Brunström som är en frekvent skribent i SFF-Filatelisten. Han förekommer även flitigt i flera andra tidskrifter, då även utländska. Hans kunnande inom flera områden delar han härigenom med sig till alla intresserade filatelister. Vid samtliga Hallfrim-utställningar har Christer funnits i utställningsledningen och även Stockholmia 2019 fick del av hans erfarenheter.

Mottagare av Strandellmedalj 52 är Kjell Nilsson som genom sitt arbete inom posthistoria från 1920 och framåt hittat nya områden och inspirerat andra. Även hans samlingar från Danmark, Färöarna, Åland och Danzig med flera har haft stor betydelse. Även Kjell är flitig skribent i SFF-Filatelisten och andra publikationer. Som författare och medförfattare till flera böcker har han delat med sig av sin kunskap till nuvarande och kommande filatelister.

Mottagare av Strandellmedalj 53 är Jan-Olof Ljungh som med sitt samlande av Tysklands första frimärken rönt stor uppskattning både i Sverige och i Tyskland samt de som delar intresset i hela världen. Genom att vara en flitig utställare har han bidragit till att ny kunskap inom området visats upp och spridits. Som ordförande i Ringströms Museum för Filateli har han möjliggjort att samlingarna är tillgängliga digitalt, till gagn för oss alla.

Jonas Hällström, som var huvudsponsor för kongressen, presenterade sin tidning Nordisk Filateli. Han gav en historisk exposé över tidningen samt en programförklaring med avsikt att samarbeta för filatelins bästa.

Efter att kongressen avslutades genomförde vår nya styrelseledamot Thomas Hagström ett grupparbete. Inledningsvis presenterade han sin syn på vår verksamhet, och filatelin i Sverige i allmänhet, där han identifierat några punkter där vi kan förbättra oss.

Delegaterna delades upp i mindre grupper för att diskutera och föreslå lösningar på fyra områden, dessa var: Samarbetspartners, Medlemsförmåner, Medlemsnivåer och Medlemsdemokrati. Resultaten presenterades för alla och kommer att sammanställas för att bli ett underlag för framtida satsningar.

Ulf Nilsson
Förbundssekretare

Den nya förbundsstyrelsen. Överst från vänster: Thomas Hagström, kassör, Cajsa Ojakangas, ledamot, Mikael Blomquist, ledamot, Ulf Nilsson, sekreterare. Sittandes: Lars-Håkan Jonasson, ledamot, Rikard Azelius, ordförande samt Lars Nordberg, vice ordförande. Bild: Per Bunnstad.

Vid kongressen i Täby delades Strandellmedaljen ut till tre pristagare, anledningen till det var att den planerade utdelningen 2020 ställdes in på grund av pandemin. Från vänster: Kjell Nilsson, Christer Brunström samt Jan-Olof Ljungh. Bild: Lars Nordberg.

Efter att kongressen avslutades genomfördes det grupparbeten. Bild: Lars Nordberg.

Flera trojänare avtackades. Personer som alltid haft förbundet och alla medlemmars bästa för ögonen. Bo Dahlner, styrelseledamot 2012–2014 och därefter förbundets ordförande 2014–2020, Ivan Forsgren, kassör 2010–2022, Jan Palmén, suppleant 2012–2014 och därefter ledamot 2014–2022, Per Bunnstad som efter många år som kanslichef i Skillingaryd gick i välförtjänt pension våren 2021. På bilden saknas Leif Ledmyr, styrelseledamot 2010–2012 och som efter ett uppehåll återkom som vice ordförande 2014–2020. Bild: Thomas Gunnarsson.

Välkommen till våra auktioner

Auktion 396 5–6 okt 2022
Myntauktion 24 12 nov 2022

Kvalitetsauktion 397 24 nov 2022
Auktion 398 14–15 dec 2022

Alla auktioner LIVE på www.PHILEA.se.
Bjud, se status och betala direkt på hemsidan.

Expressbrevkort till Tyskland 1911.
Tilläggsfrankerad helsak med 5+20 öre Oscar II.
Unik kombination !

Vi söker inlämningar för kommande auktioner. Vi har mycket bra möjlighet att sälja dina objekt till bra pris.
Välkommen att kontakta oss !

Utbjuds på Kvalitetsauktionen
24 nov 2022

Vi har även kontor i bl.a. Göteborg, Malmö, Kalmar och Uppsala.

Auktioner ca. 8 gånger per år
www.philea.se
auktion@philea.se
Tfn 08-640 09 78
Svartengatan 6, 116 20 Stockholm

Philea
shop
www.philea.se/shop

Onlinebutik med tusentals objekt till fasta priser
www.philea.se/shop
webshop@philea.se

Vad som hände före sommaren

Klubbat

på auktion

~ Fredrik Ydell ~

Sommaren är nu slut och vi går redan mot en höstsäsong med sämre väder och mörkare dagar. Ett av ljusen kan vara att vi närmar oss höstsäsongen för frimärksauktioner, och först ut bland de större svenska auktionerna är Postiljonen. Men innan deras och andras kataloger kommer till oss, så skall vi titta lite på vad som såldes innan sommaren. Det stora innan sommaren var självklart sista delen av Beckemans auktioner.

Malmö Frimärkshandel

Den 6–8 maj hade Malmö Frimärkshandel sin stora vårauktion, och i år bestod den av cirka 2 000 objekt. En imponerande storlek, och här fanns en hel del bra objekt i olika kategorier.

De som samlar lösenstämplar hade många att botanisera i, och det fanns en hel del riktigt svåra lösenstämplar också. Den sällsynta stämpeln ”2 Rdr 6 sk” är känd i endast ett fåtal exemplar, kanske detta till och med är det enda kända. Brevet var skickat från Malta i december 1856 till Helsingborg, och den såldes för 19 000 kronor medan utropet var satt till 5 000 kronor. För några år sedan när vi hade fler lösensamlare hade nog priset blivit betydligt högre.

Även ett brev från Köpenhamn i december 1865 är kanske det enda kända med lösenstämpeln ”17 öre”, där stämpeln är slagen i Helsingborg och kallas för typ 1. Ett mycket vackert avtryck av lösenstämpeln gjorde att priset blev 17 000 kronor. Ett annat trevligt brev var från Helsingfors till Stockholm med lösenstämpeln ”30 öre” som är slagen i Stockholm, och där brevet även är rekommenderat, klubbades först vid 11 000 kronor.

Ytterligare ett ovanligt lösenbrev var ett brev från Frankrike som hade två olika lösenstämplar, för att komma upp i rätt lösenbelopp. Den ena stämpeln var ”1 Rdr” och den andra var ”24 sk”. En intressant och ovanlig kombination. Brevet såldes nu för 8 000 kronor. Det fanns fler sällsynta lösenstämplar på brev från utlandet till Sverige som såldes.

Det fanns även några ovanliga brev med lösenstämplar på inrikesbrev. Västerås hade två mycket ovanliga lösenstämplar på båtbrev från Stockholm. Den som nu såldes var typ 2 och stämpeln är som en fyrkantsstämpel med den enkla texten ”4 sk”. Stämpeln användes på post under 1858, och brevet

såldes nu för 7 000 kronor. För några år sedan kostade den betydligt mera.

Ett annat roligt och posthistoriskt intressant brev var ett brev med Uddevallas lösenstämpel med texten ”Med Ångbåt Uddevalla Lösen 4 Sk: Bo” och sedan ett årtal och datum. Dessa finns det ganska många av och man kan köpa dem lite då och då. Men just detta brev har ändrats, ”4 Sk: Bo” till ”8 Sk: Bo”, eftersom brevet är i andra viktclassen och då skulle lösenbeläggas med 8 skilling istället för 4 skilling. Det finns några liknande brev, där lösenavgiften har ändrats, men det är betydligt mera ovanligare än de med 4 sk bo. Just detta brev såldes nu för 4 400 kronor, och det får köparen vara mycket nöjd med.

Sveriges första stämplarna var de så kallade B- och F-stämplarna, och de börjades användas i början av 1686 i Stockholm. B-stämpeln finns i många olika typer och det är främst typ 1 som är den sällsynta och dyraste. Ett sådant brev med B-stämpeln typ 1 från Stockholm till Rotterdam, med ett ganska bra stämpelavtryck, fick den nya ägaren betala 13 000 kronor för. Utropet var satt lite försiktigt på 5 000 kronor.

När det gäller skillingobjekt så hade Malmö Frimärkshandel en väldigt fin 3-skilling i b-nyansen, med en nästan perfekt centrering. Tandningen såg bra ut, och stämplad i Stockholm i november 1856. Märket var väldigt vackert och den såldes för 30 000 kronor.

Det fanns även två trevliga skillingbrev. Det ena var ett brev från Stockholm i december 1856 till Helsingfors, med frankeringen två 6-skillingar (i d-nyansen) och en 8-skilling (i a-nyansen). Utropet var satt till 40 000 kronor, och den såldes också för detta pris. Att den såldes för så pass högt pris var tack vare att 6-skillingarna hade den ovanliga d-nyansen.

Det andra skillingbrevet var ett 24 skilling skickat från Stockholm i mars 1858 till Verona, som vid denna tid tillhörde Österrike. Även detta brev hade utropet 40 000 kronor, och det såldes för 40 000 kronor. Det fanns väldigt mycket ytterligare bra material hos Malmö Frimärkshandel som man tyvärr inte har plats att skriva om. Så läsarna ombeds att gå in på hemsidan och titta på resultaten där.

Frimärkshuset

Den 14 maj hade FH sin sjätte Beckemans-auktion, och det visade sig också att vara den sista. Så nu har vi under några år gått igenom sex fantastiska auktioner med material som vi bara kunnat drömma om. Den totala försäljningen är väl uppe i cirka 50 miljoner kronor. Det är inte helt lätt att räkna ut det exakta beloppet eftersom en hel del av Beckemans material också har sålts på FH:s vanliga auktioner och på FH:s onlineauktioner. En del material säljs säkert även under kommande auktioner. Men runt 50 miljoner borde det vara. Vem hade trott det för tre år sedan?

Avslutningen av Beckemans auktion var minst lika bra som de andra auktionerna. Risken fanns att den sista skulle vara lite sämre eftersom de bästa objekten redan var sålda, men FH hade sparat en hel del bra material även till den sista delen.

Det första objektet som såldes var något helt fantastiskt. Det var den välkända förslagsteckningen för skillingmärken utförd av Pehr Sparre, i valören 4 skilling. Denna är utförd med tusch på kartongpapper. Teckningen visar förslag på hela märkesbilden, men även en teckning på det övre rampartiet. Ett underbart objekt som är den perfekta starten i ett skillingsexponat. Utropet var satt till hela 500 000 kronor. Och efter en hård drabbning gick en 4-skillingexpert segrande ur striden och han fick betala

En förslagsteckning till fyra skilling banco såldes hos FH för 775 000 kronor till en 4-skillingexpert. Ett objekt som passar väldigt bra i dennes exponat.

775 000 kronor. Ett högt pris när man sedan lägger till provisionen, men det är samtidigt också ett underbart objekt och vi kommer att få se den i ett utställningsexponat!

Ett annat mycket bra objekt var ett brev från Stockholm i december 1856 till Finland med det vanliga 20-skillingportot. Just detta porto är vanligt och inte speciellt dyrt, men detta brev hade en väldigt ovanlig frankeringskombination. Den bestod av fyra stycken 3-skillingar (i a-nyansen) och sedan en 8-skilling (i a-nyansen). Beroende på denna frankering så var utropet satt till 350 000 kronor, och den köptes nu in för 420 000 kronor. Ett väldigt trevligt brev även om ett par flikar på baksidan saknades.

Ett mycket snyggt och sällsynt brev från Stockholm till Finland med en ovanlig portokombination, bestående av bland annat fyra 3-skillingar, såldes på FH för 420 000 kronor.

FH hade återigen ett dubbeltryck på ett 4-skillingmärke. Denna variant är väldigt sällsynt, och att just detta märke är i den ovanligare j'-nyansen gör att märket blir ännu ovanligare. Det hävdas att det bara finns tre kända exemplar av denna variant i denna nyans. Utropet var 60 000 kronor, och det var också priset som den nya köparen fick betala.

Någon köpte en förstadagsstämplad 6-skilling i a'-nyansen för 75 000 kronor. Märket var snyggt stämplat i Biästa den 1 juli 1855. Det finns märkvärdigt många förstadagsstämplade skillingmärken från just Biästa, och detta kan man ju ha sina funderingar kring. Varför finns det så många just från Biästa som är stämplade första dagen?

Ett av Sveriges största och mest välkända objekt är självklart den gula 3-skillingen, men det kanske näst mest välkända objektet är troligen en otandad 8-skilling stämplat i Carlshamn 11 februari 1858. Vi känner bara till två objekt, varav det ena finns på Postmuseum i Stockholm och det andra såldes nu för 700 000 kronor (utrop 500 000 kronor). Köparen är med stor sannolikhet en storsatsande skåning. Detta innebär att vi kommer att få se den i ett utställningsexponat i närtid.

En annan väldigt intressant 8-skilling på FH:s auktion var en som såldes lite innan den otandade 8-skillingen. Detta märke har en rejäl rufftandning och stämplat samma dag som den otandade 8-skillingen, alltså den 11 februari 1856 och också i Carlshamn, samt att det är samma nyans (g-nyansen). Det är med väldigt stor sannolikhet att båda märkena kommer från samma ark om 100 märken. Detta märke borde vara tillsammans med den otandade 8-skillingen och kan förklara hur tandningen gick till och att det kunde uppstå att delar av arket blev otandat. Priset blev nu 12 000 kronor.

Assurerade skillingbrev (eller ”Rekommenderat i Species” som det egentligen hette på denna tid) till utlandet är väldigt ovanliga och vi känner bara till fem sådana brev. Fyra av dessa är skickade till Finland, och några av dessa har sålts på föregående Beckemans-auktioner, och ett av dessa utlands-assbrev är skickat till Norge.

Förutom den gula 3-skillingen, så är detta märke ett av Sveriges största objekt – den otandade 8-skillingen. Den såldes nu för 700 000 kronor på FH:s Beckemans-auktion.

Just detta brev till Norge såldes nu hos FH. Brevet är stämplat snyggt i Råda i april 1858 till nuvarande Oslo. Frankeringen består av en 24 skilling banco, och detta är rätt porto (brevporto 8 skilling plus asursansavgiften 16 skilling). Och 24-skillingen har den ovanliga f-nyansen som bara trycktes i 5 000 exemplar. Utropet var satt till 50 000 kronor, och efter en kort budgivning såldes brevet för 56 000 kronor. Ett förvånansvärt lågt pris för en sådan sällsynthet, och om man jämför med priserna för assbrev till Finland som har sålts för betydligt mera.

Vapenmärkena kom ut den 1 juli 1858 och vi känner till en del förstadagsstämplade märken, främst då på 12 öre vapen. Det är dock kanske inte så välkänt, men en del postkontor hade fått vapenmärkena tidigare och de hade även möjlighet att sälja dem tidigare. Nu var det väldigt få postkontor som gjorde detta, men vi känner i alla fall till att postkontoret i Philipstad gjorde det. Så från detta postkontor finns det några kända exemplar stämplade tidigare än 1 juli 1858. Ett brev stämplat några dagar före 1 juli 1858 finns i ett svenskt utställningsexponat. FH hade ett litet brevklipp med 12 öre vapen stämplat i Philipstad den 23 juni 1858, alltså en vecka före utgivandet. Utropet var satt till 25 000 kronor, medan den nya ägaren fick punga ut med 50 000 kronor för att få den till sin samling.

Andra 12 öre vapenobjekt som blev dyra var följande; en ostämplat i sällsynta f'-nyansen gick för 34 000 kronor, dubbeltryck klubbades för 22 000 kronor, brev stämplat med Fältpostkontorets stämpel såldes för 52 000 kronor, lyxbrev med stämpeln Dalslands Kanal första dagen fick någon betala 90 000 kronor för, brev med anteckningen att ett paket medföljde gick för 29 000 kronor (finns två kända brev med paketanteckning), den mycket ovanliga strålstämpeln Bäck på löst märke klubbades för 12 500 kronor och ett snyggt brev med den ovanliga Bollnäs biljettstämpeln gick för 17 000 kronor.

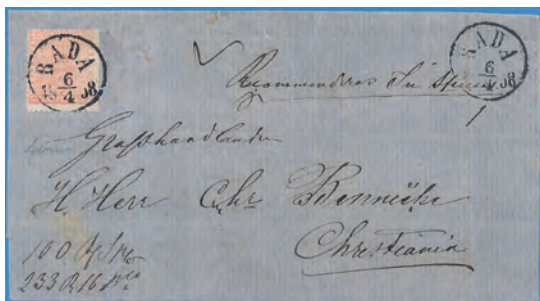
Som vanligt hade FH en hel del brev till ovanliga destinationer och dessa kostar väldigt mycket. Vapenbrev till Mexiko från Uddevalla i september 1865 och med portot 108 öre hade ett utrop på 100 000 kronor, men den såldes först vid 185 000 kronor. Ett annat vapenbrev, denna gång till Brasilien från Örebro i november 1864 med 174 öre porto sprang iväg till hela 270 000 kronor, medan utropet var satt till 100 000 kronor. Enligt katalogtexten så har detta brev aldrig tidigare varit ute till försäljning. Ett härligt brev till en exotisk plats. 115 000 kronor betalade någon för ett brev från Östhammar i oktober 1873 till det mycket ovanliga landet Peru. Frankeringen bestod av 17 öre Liggande lejon och en

30 öre och en 50 öre ringtyp. Ett brev som kanske inte var jättesnyggt, men ovanligt så det förslår. Utropet var 60 000 kronor. Vi skall avsluta detta med ovanliga destinationer med två ringtypsbrev. Det ena skickat till Sydafrika (porto 121 öre) i december 1873, detta såldes för 120 000 kronor, och det andra brevet är skickat i maj 1875 till Trinidad (porto 118 öre) och slutpriset på denna blev 125 000 kronor.

En posthistorisk ovanlighet i katalogen var blanketten ”Reversal för Postförskott” med vapen- och liggande lejon-frankering. Dessa är väldigt ovanliga och det finns nog bara två till tre kända. Motsvarande objekt men med ringtypsmärken är betydligt vanligare. Den som nu såldes var frankerad, som sig bör, med en 5 öre vapen och en 20 öre liggande lejon, och väldigt snyggt stämplat i Eslöv i mars 1871. Även om denna blankett var lite renoverad så är det en stor sällsynthet. Utropet var satt till 25 000 kronor, och att det inte skulle räcka förstod man nog när man fick katalogen. Nu blev slutpriset bara 42 000 kronor som den nya ägaren borde vara nöjd med. Vi kommer säkerligen få se den vackra reversal i ett utställningsexponat snart.

Som det skrevs innan så finns det en del 12 öre vapenmärken som är stämplade före utgivningstiden, dessa är dock mycket ovanliga. Betydligt vanligare är Oscarmärken stämplade före utgivningsdagen den 1 januari 1885. Dessa finns det en hel del att välja mellan, och då är de ofta stämplade sent i december 1884. Nu hade ett FH ett klipp som var stämplat den 29 december och det såldes för 2 800 kronor. Ett ganska vanligt och normalt pris, när märket är stämplat ett par dagar innan utgivningen. Men om märket är stämplat betydligt tidigare, låt oss säga redan den 5 december 1884, då kostar märket 24 000 kr. Ett bra pris, och den nya skånska köparen var nöjd.

Vill man ha Oscarmärkena på brev och stämplat före utgivningen finns det dock inte så många att välja

Assurerade skillingbrev till utlandet är väldigt ovanliga. Just detta till Norge är det enda kända. Slutpriset blev 56 000 kronor på FH:s auktion i maj.

på. FH hade ett rek-brev med ett trestrip stämplat i Linköping den 17 december 1884. Trots att brevet var renoverat så fick den nya ägaren betala 66 000 kronor. Avslutningsvis skall det konstateras att en lycklig köpare lyckades köpa 55 öre medaljong, de så kallade Värnamo-märkena, på Inrikes postanvisning för endast 50 000 kronor. Detta måste nog ha varit auktionens klipp.

Nu har Beckemans-auktionerna kommit till ett slut, även om lite kommer säljas på FH:s ordinarie auktioner och på online-auktioner i framtiden, så har vi ändå nått en höjdpunkt inom svensk filateli. Något som vi troligen får vänta väldigt länge på tills vi får uppleva något liknande igen.

Philea

Philea hade sin 393:e auktion den 19 maj, och det fanns en hel del mycket bra och intressanta objekt. Det första avsnittet innehöll dokument signerade av våra svenska regenter, och dessa är ju alltid lite extra roliga. Här fanns drottning Kristina signerat i augusti 1647, slutpriset blev 4 200 kronor. Hade det varit ett helt brev, istället för ett dokument, hade priset blivit betydligt högre.

Det fanns många andra kungligheter att välja mellan; Karl XI från 1696 såldes för 1 000 kronor, Karl XII signerat i maj 1712 när han var i Bender klubbades för 7 800 kronor, Ulrika Eleonora från 1731 gick för 5 200 kronor. Båda kungarna Fredrik I 1729 och Adolf Fredrik 1761 fick samma pris, 1 200 kronor per styck. Ett riktigt brev med innehåll och adressida såldes för 15 500 kronor och då var brevet signerat av Karl IX i Kalmar i oktober 1603. Utropet var satt till 10 000 kronor. Ett snyggt och trevligt brev som även har ett intressant innehåll, och som den nya ägaren borde vara mycket nöjd med.

Philea hade ett spännande och historiskt brev som skickades under Krimkriget, från Stockholm i november 1854 till Helsingfors. Men beroende på kriget fick brevet gå med fartyget Nagler till Stettin via Kalmar. Och sedan vidare till Riga och St. Petersburg innan det kom fram till Helsingfors. Den nya köparen betalade hela 31 000 kronor för brevet (utrop 6 000 kronor). Det finns några samlare som var intresserade av detta brev. Dels en som samlar just Krimkriget, dels även några som samlar krigs-post. Framtiden får utvisa vem som köpte brevet. Förhoppningsvis ser vi det i ett utställningsexponat.

En vacker 3-skilling, i b-nyansen, med bra centrer- ing och sidostämplat i Stockholm i februari 1858 gick för 20 500 kronor, mot ett utrop på 10 000 kronor. Ett ostämplat 20/30 ringtyp såldes för 18 000 kronor, och här var utropet satt till 10 000 kronor.

Brevmärken för utställningar

För många samlare är besök på frimärksutställningar något av det bästa med vår hobby. Man får inte bara möjlighet att närmare studera de mest avancerade samlingarna av filateli, posthistoria och numera även vykort, utan man har även möjlighet att umgås med samlarkollegor från helt andra delar av vårt land vilket ofta leder till mycket givande samtal och informationsutbyten. Som grädd på moset finns det normalt ett stort antal handlare som gör det möjligt att skaffa nytt material till sina olika samlingar.

Under de senaste åren har dock Covid-19 satt käppar i hjulen för många frimärksutställningar som helt enkelt har fått ställas in eller flyttas fram i tiden. Vi får istället nöja oss med att drömma om det som komma skall. I väntan på att nya utställningar blir verklighet skulle man exempelvis kunna börja samla de brevmärken som getts ut för att uppmärksamma dem. Syftet har nog oftast varit att göra reklam för utställningen men det finns också många exempel på brevmärken som tillverkats för att säljas till besökare som ett led i finansieringen.

Bengt Bengtsson i Varberg har intresserat sig för brevmärken från svenska frimärksutställningar och jag har haft nöjet att närmare studera hans omfattande samling. Det första brevmärket till en nationell utställning gavs ut år 1926 av Sveriges Filatelist-Förening. Det senaste kom 2012 till Hallfrim i Halmstad. Vad gäller internationella utställningar kom de första brevmärkena år 1946 och det senaste gavs ut i samband med Stockholmia 2019. Bengt har ställt samman en väldokumenterad katalogisering av alla dessa brevmärken. Den kom först som bilaga till Bältespännaren och publicerades senast i nummer 6 och 7/2021 av Nordisk Filateli.

Brevmärket till Stockholmia 2019 har designats av Martin Mörck och det avbildar S/S Scandinavian som på sin tid transporterade post mellan Storbritannien och Sverige. Ett ark hade tryckts med omvänd mittbild och ett sexblock av ”feltrycket” var utrop nummer 1 i den raritetsauktion som genomfördes av The Global Philatelic Network i Stockholm den 1 juni 2019.

Jag satt själv i publiken och kunde följa budginen som började på €220 och slutade på enorma €3200 vilket torde vara alla tiders rekord för ett brevmärke. Nu gick totalsumman till The Royal Philatelic Society London vilket nog förklarar det exceptionella priset. Och visst är det ett stiltigt brevmärke!

Men det kan passa att också göra en internationell utblick och vi börjar i Luxemburg där Union des Timbrophiles arrangerade en internationell utställning den 27–31 augusti 1922. Just detta framgår av det här visade brevmärket. Motivet är ett tydligt plagiat av det frimärke med valören 5 francs som Luxemburg gav ut 1921 och som föreställer Adolfsbron. Luxemburgs postverk gav också ut två postfrimärken med anledning av utställningen.

År 1926 organiserades den andra internationella frimärksutställningen i USA. Den öppnades den 16 oktober 1926 i Grand Central Palace i New York. Utställningen hade 800 ramsidor. Den amerikanske storsamlaren Arthur Hind (1856–1933) ställde ut British Guiana 1 Cent Magenta (detta världens mest värdefulla frimärke ägs idag av Stanley Gibbons i London). International Stamp Exhibition erbjöd också 50 handlarständer och dessutom deltog postförvaltningarna i USA, Kanada, Sverige och Österrike med exponat.

USAs postverk gav ut landets första souvenirark för att uppmärksamma utställningen. Det var stort till formatet och bestod av 25 frimärken som uppmärksammade 150-årsminnet av slaget vid White

Plains, New York, där den brittiska armén segrade. Det berättas att intresset var obetydligt från dåtidens samlare men idag är arket mycket eftertraktat.

För att göra reklam för utställningen trycktes fyra brevmärken med samma motiv men framställt i fyra olika färger. Uppdraget att trycka brevmärkena gick till American Bank Note Company som producerade ett magnifikt märke i ståltryck. Motivet är de två halvkloten och fyra olika metoder att transportera post: ponnyexpress, fartyg, tåg och flygplan.

När utställningen stängde den 23 oktober 1926 hade den varit en enorm framgång om vi får tro rapporterna i den samtida filatelistiska pressen. De fyra brevmärkena fick stor spridning och det torde vara möjligt att komma över serien för under hundralappen.

År 1927 var det åter dags för en internationell utställning i Luxemburg. Den ägde rum den 4–8 september och arrangör var än en gång Union des Timbrophiles. Som vanligt var man mycket påhittiga med att skapa filatelistiska objekt som kunde säljas till dåtidens samlare och samtidigt skapa

intresse för utställningen. Det här visade kortet har befordrats med ballong från Luxemburg på utställningens sista dag. Efter landningen lämnades posten in på postkontoret i Roodt där försändelserna stämplades på kvällen. Den lilla staden Roodt-sur-Syre ligger 14 kilometer nordost om huvudstaden Luxemburg.

Än en gång hade man lyckats producera ett mycket dekorativt objekt. På baksidan finns en grundlig beskrivning av Luxemburgs första frimärken författad av Bernard Wolff – det krävs dock ett bra förstoringsglas för att kunna läsa miniatyrskriften. Luxemburgs postverk uppmärksammade också utställningen med fem frimärken med porträtt av storhertiginnan Charlotte och maken prins Felix.

Vi kan här konstatera att det på senare tid har varit ont om brevmärken för frimärksutställningar i Sverige. Ett problem i sammanhanget är att många moderna brevmärken är självhäftande och därmed på olika sätt svåra att hantera.

Christer Brunström

Var i hela världen..

Lösenmärken tillhör de frimärksutgåvor som ofta kan vara svåra att identifiera eftersom de inte sällan saknar landsnamn. När allt kommer omkring skulle de enbart användas på lokala postkontor inom ett land.

Det här visade frimärket har texten SEGNATASSE vilket är lösen på svenska i översättning från italienskan. Märket med valören 5 centesimi gavs ut år 1870 i Italien. Det kom nya tryckningar fram till 1894.

Om någon läsare tycker att siffran 5 ser konstig ut beror det på att den är omvänd. Det är alltså ett feltryck och detta var något som drabbade flertalet valörer i serien. Uppenbarligen var kvalitetskontrollen bristfällig på tryckeriet.

Christer Brunström

Stora svenska framgångar i Lugano

Efter ett par år med pandemi i världen så börjar samhällen nu återgå till det mer normala, och för oss filatelister innebär detta att vi kan börja åka på utställningar igen. Mellan den 18 maj och 22 maj 2022 var det en stor FIP-utställning i Lugano, Schweiz, som hette Helvetia 2022.

Utställningen var i en gammal utställningsbyggnad lite utanför själva centrum, men eftersom Lugano är en ganska liten stad så kunde man gå till utställningslokalen oberoende av var man bodde. Lokalen var bra för just frimärksutställningar där handlarna hade en hall medan utställningen av exponaten hade två hallar.

Tyvärr var det inte så många handlare, och inte så många från länder utanför Schweiz. Detta berodde säkert på att tullen i Schweiz är lite besvärlig och begär att man skall deponera en hel del pengar för att komma in och ut ur Schweiz. Detta skrämde nog bort en del handlare.

På hela utställningen fanns det 430 olika exponat att bedöma, och av dessa var det 14 exponat från svenska utställare och sedan ytterligare tre svenska litteraturobjekt. Extra roligt att det var en härlig blandning mellan erfarna svenska utställare med många utställningar bakom sig och en del nya svenska utställare som ställde ut för första gången internationellt.

Resultaten var för svensk del mycket bra, även om det säkert finns någon eller några som hade velat ha ytterligare fler poäng. Men ser man det som en helhet så gjorde Sverige mycket bra ifrån sig. Och vi visar återigen hur starkt Sverige är inom utstäl-larfilatelin, och detta ger bra reklam för Sverige.

Extra roligt att flera av de nya utställarna fick en väldigt bra och hög bedömning! Man märker när man är ute så här i världen att många personer från andra länder kommer fram och berömmar Sverige för våra framgångar. Och detta är ju väldigt glädjande. Vi måste dock tänka på att Sverige ändå är ett ganska litet land, jämfört med många andra. Men vi är ändå väldigt framgångsrika.

I Mästarklassen (eller som det hette under Helvetia ”World stamp Champion”) hade vi Douglas Storckenfeldts fina exponat ”Iceland until 1901”. Ett exponat i världsklass, men som inte riktigt nådde fram till Grand Prix – som mästartklassens främsta exponat. Det är synd. Men Douglas får nöja sig med en Stor Guldmedalj.

I de andra klasserna fick Sverige tre Stora Guld, av de 21 som delades ut på hela utställningen (då är mästartklassen inte inräknad). Detta är mycket bra av oss svenskar. De som fick dessa var Åke Rietz för sitt engelska traditionella exponat, Jan-Olof Ljungh för sitt tyska traditionella exponat och sedan under-teknad för mitt svenska posthistoriska exponat.

Om jag nu inte kommer ihåg helt fel så var detta det första Stora Guldets internationellt för Jan-Olof Ljungh för dennes ganska nya exponat i den traditionella klassen. Han har fått Stort Guld internationellt förut med flera olika exponat, men då i posthistoriska klassen. Så detta är hans femte exponat (!) som har erövat Stort Guld. Och att ha fem olika exponat som fått Stort Guld internationellt är Jan-Olof Ljungh ensam om i Sverige.

Lite mera förvånansvärt är att personen som ligger närmast efter Jan-Olof Ljungh när det gäller Stora Guldmaljer internationellt med olika exponat är (varning nu för skryt...) Fredrik Ydell. Jag har med denna nya Stora Guldmalj från Helvetia 2022 nu fyra olika exponat med Stor Guldmalj internationellt, tre olika exponat i luftpostklassen och en i posthistoriska klassen. (Om jag minns rätt så har även Björn Sohrne fyra olika exponat med Stora Guldmaljer internationellt).

Förutom detta så fick Sverige också sju stycken guldmaljer, varav flera kom till nya svenska utställare på den internationella scenen eller svenskar med nya exponat. Det var Lennart Järnum, Peter Stommendal, Peter Wittsten och Göran Persson. Så här har vi nya exponat som nu kan visas i åtta ramar, och som vi nog kommer att få se på många utställningar i framtiden. Stort grattis till alla.

Sverige kammade också hem fyra Stora Vermeilmedaljer, där både Björn Sohrne och Gert Fredriksson visade upp nya exponat, som nu också kan gå från fem rammar till åtta rammar vid nästa utställning.

Avslutningsvis fick vi också två Vermeilmedaljer, där ”nykomlingen” Claes Arnrup visade upp ett exponat i hög kvalitet med många världsrariteter. Bland annat ingick samtliga Hawaiian Missionaries-frimärkena, och dem ser man inte varje dag.

Exponatet är dock nog lite klurigt att bedöma för en jury, eftersom exponatet skall innehålla de första emissionerna från alla världens länder som gav ut frimärken före 1 juli 1852. Och det visas nu på fem rammar men inga brev finns med (som juryn i vanliga fall gillar). Inte en helt lätt sak för en jury.

Vid denna utställning lyckades Sverige också få med en svensk jurymän, och det hör inte till vanligheten. Denna gång var det Erik Hamberg, och han bedömde europeisk posthistoria.

Erik Hamberg kunde också hjälpa till med transporten av alla svenska exponat till och från Schweiz, samt hjälpa till vid upp- och nermonteringen av exponaten. Detta underlättade väldigt mycket för mig som svensk kommissarie som hade fyra stora tunga väskor (30 kilo styck) med alla exponat samt min personliga väska. Nu kunde vi fördela väskorna på två personer istället och det hjälpte mycket. Så ett stort tack till Erik Hamberg för din hjälp med exponaten.

Sveriges Filatelistförbund gav ett specialpris till utställningen i form av en trevlig vinkaraff. Förbundet brukar ge ett specialpris och det uppskattas alltid av utställningsledningen. Däremot råder en viss osäkerhet om vem som vann priset, men den delades ut under banketten.

Jag vill avsluta med att åter gratulera alla svenskar till de fina framgångarna och tacka er för att ni ville representera Sverige vid denna världsutställning.

Fredrik Ydell
Svensk kommissarie Helvetia 2022

Resultat för Helvetia 2022

Namn	Title of exhibit	Poäng	Medalj
Douglas Storckenfeldt	Iceland until 1901 The first stamps of the German Empire, the Eagle shield stamps and the values 10 and 30 groschen	Mästarklassen	Stor Guld
Jan-Olof Ljungh	Great Britain: Line engraved issues 1840-1870	96	Stor Guld
Åke Rietz	Swedish Postal History 1550-1872	95	Stor Guld
Fredrik Ydell	Classic Sweden 1855-1872	95	Stor Guld
Peter Stommendal	Mail between Denmark and Sweden - both ways 1658-1875	92	Guld
Peter Wittsten	Cancellations of the Swedish Skilling Banco stamps 1855-1858	92	Guld
Göran Persson	Cancellations from Swedish steamship mail post offices from 1869 up to 1951	91	Guld
Gunnar Lithen	Sweden The Coat-of-Arms Stamps 1855-1872, specialized Traditional Philately	91	Guld
Lennart Järnum	Facit Special Classic 2022	90	Guld
Facit	The American Civil War 1861-1865	90	Guld
Anders Olason	The Ottoman, Turkey and Persian Empires, Postal Relations, ca 1800 to 1920s.	88	Stor Vermeil
Björn Sohrne	Denmark Postal Stationary 1913-1927, Christian X Right Profile	87	Stor Vermeil
Gert Fredriksson	Allied fighter aircraft operations 1939-1945	86	Stor Vermeil
Tommy Samuelsson	Facit Norden 2022	85	Stor Vermeil
Facit	Adhesive Postage Stamps of the World 1840-1860. From countries that issued their first stamps up to 1 July 1852	83	Vermeil
Claes Arnrup	Facit Sverige 2021	83	Vermeil

Svensk post-filateli

År 1975 till cirka 2002. Del 13

PKM ersattes av PKS, MKM och BKM

Ingenting varar för evigt. Det gjorde inte heller PKM. Programmen uppdaterades efterhand, men utrustningen hade sina begränsningar. Hårdvaran blev alltmer omodern och kunde inte längre kompletteras eller ersättas. Dessutom blev skrivarna, som hade många rörliga delar, alltmera slitna.

I slutet av år 1985, tio år efter det systemet rullades ut, meddelas att nya skrivare skulle tas i bruk på vissa postkontor. Små skillnader i utskriften visades i cirkuläret Kassa-nytt, så att inte osäkerhet om vissa dokumenters äkthet skulle uppstå. Året därpå kom frontmatade skrivare. Även nu visades exempel på de nya utskrifterna. Det skulle jag kunna göra här, men jag avstår från denna ”flugpricksfilateli”.

I mars 1988 skriver Kassa-nytt att det snart kommer en informationsfolder om **PKM 2**. Ett nytt system med ny utrustning är på gång. När det tas i bruk för test i november 1989 har man ändrat beteckningen till **PKS**, vilket står för Postens Kassaterminalsystem. Även nu visas hur utskriften kommer att se ut. Det intressanta är dock begreppet *terminal*, som antyder att PKS kommer att vara uppkopplade i realtid och kunna få nya funktioner. En del av dessa skall jag beskriva i det följande.

Under tiden 14 november till 15 december 1989 testas PKS skarpt på Stockholm 19, där två kassaplåtar har utrustats med de nya kassaterminalerna. Man vill få erfarenhet av utrustning och ergonomi.

Parallellt med detta fortsätter förbättringarna i PKM. I slutet på november presenteras en ny rutin för registrering av stora volymer checkar som kommer in med dagskasseinsättningar från detaljhandeln. Den rutinen kommer att tas med till PKS.

I korthet registrerades checkarna en och en på den gula remsan för PKM-kvitton. De får var sitt journalnummer. Högst 100 checkar per journalbuntas och läggs i ett särskilt arkivkuvert med PKM-kontrolltryck. I det försvann de till Postgirots arkiv och kom aldrig mera ut, och kan således inte visas.

PKS PostKassaSystem – PKM:s efterföljare

I oktober 1990 startar PKS-installationerna på allvar. De tre första månaderna ansluts 85 postkontor. Allt verkar flyta på som planerat.

I mars 1991 kommer ett nytt PKS-program. Nu finns *bankgiroinbetalningar* med i systemet, med kod 9 och fast avgift. *Listtransaktioner checkar* från detaljhandeln aktiveras. PKS kommunicerar nu med ett nytt *biljettbokningssystem*, Recos, ägt av BiljettDirekt AB.

Vid samma tid kommer notiser i Kassa-nytt som visar att teknik för OCR (Optical Characterrecognition) införts för *optisk läsning* och registrering av maskinskrivna in- och utbetalningskort. Inom ett år ser vi att PKS även är utrustad för att *läsa streckkoder* som de nya paketadresskortsatserna förses med.

Redan mot slutet av 1991 meddelas att allterminalen i PKS skall bytas ut mot PC. Framgent skall PKS bestå av PC, bildskärm, nytt tangentbord, mus och befintlig skrivare. Som jag har förstått det var OCR-läsaren inbyggd i skrivaren. Det kan vara nu, med tillgång till PC, som man övergår från bandkassetter till disketter för säkerhetsregistrering av alla dagens transaktioner. Disketterna skall som tidigare sändas som Rek till redovisningscentralen.

Nya transaktionsprogram för PKS kommer nu slag i slag. Uppdateringarna kommer online. Systemet får allt flera funktioner. De flesta har ju varit planerade, men det var inte lämpligt att starta allt på en gång.

Successivt utbyggt och förfinat system

Slag i slag kom en rad föreskrifter om ändrade koder för bank- och betalsystemen. Jag tolkar det som att det kraftfullare systemet nu används till rationalisering i såväl postkassan som i bakomliggande led.

Men jag tycker mig också se att PKM-kvittona för dessa transaktioner snarare blir förenklade än tydligare. Allt fanns ju direkt tillgängligt i systemet om en fråga behövde besvaras.

Däremot utvecklas kvittospecifikationerna för paket och frimärken märkbart. Ytligt kan registreringarna se ut som en allmän oreda. Men sanningen är nog att Posten nu på allvar införde *lagerkontroll* på frimärken, helsaker, butiksprodukter och paketprodukter. Därmed lades grunden för *avräkning mellan Postens olika affärsområden*, där var och en hade resultatansvar.

Kod 4, som ursprungligen bara avsåg *avgift*, registreras nu med en handfull tillägg av produkttyp: Företagspaket Express, Företagspaket, Företagspaket Ekonomi och Sverigepaketet, allt inrikes.

Moms och postens momsregistreringsnummer skrivs nu ut på kvittot. Det gläder momsredovisande kunder och deras revisorer.

Utrikesprodukter registreras nu på kod 11, såväl brev som paket.

På kod 5 registrerades nu inte bara frimärken, även inrikes brevprodukter och vissa avgifter. Å andra sidan registrerades frimärken, som man ville ha särskild kontroll på, på andra koder. Exemplet är samlarprodukter och speciella utgåvor. Specifikationerna gavs i klartext, kompletterad med antal och artikelnummer. Systemet höll reda på varje kassörs frimärkssaldo.

Kvittoblankett för MKM och BKM. Kvittot avser en blandad frimärksförsäljning på P-nr 8914, Hallen norr om Storsjön, en post i butik under 8900 Östersund. Denna försäljning krävde att två blanketter sattes in i skrivaren efter varandra: tre poster frimärken och två poster rabatter samt uträkningen motsvarade en tidigare remssa med sex kvittodelar. (Här visas dock bara första bladet.)

Mindre och mindre prioriterade postkontor får MKM

När alla planerade PKS är på plats, är man mogen att gå vidare med de mindre prioriterade postkontoren. Under september 1993 tas **MKM-kassaterminaler** i bruk för mindre postkontor och serviceställen.

Det börjar med sju postkontor: Grisslehamn, Krokomb, Lit, Stockholm 7F, som var ett relativt nytt Företagscenter på Drottninggatan, Stockholm 46 i Riksdagshuset, Vaddö och Öregrund. Två månader senare är man beredd att gå vidare med ytterligare 43 MKM-installationer. Det är dels manuella postkontor, dels kvarvarande PKM-postkontor.

Totalt kommer 400 postkontor att få MKM. De får till en början en enklare utrustning och begränsade transaktioner. Ett nytt kundkvitto införs i format som ps-kort (inte längre från rulle, inte gummerade). Kundkvitto ges bara på inbetalningar. Allt annat tycks följa beprövade rutiner med dagstämplor.

I december har ett nytt MKM-program tagits fram, för att rätta till en del upptäckta fel och olägenheter. Det kommer att distribueras online från *PKS Centralt System* till alla MKM-kontor. Vilket visar, att fastän MKM är enklare än PKS, så är de ändå uppkopplade online redan från början.

Nu går det undan. Serieinstallationen av MKM kommer att avslutas i mars 1994. Och i augusti 1994 sjösätts ett nytt MKM-program som ett första steg mot att MKM skall få samma funktioner som PKS. Under januari–mars 1995 får ytterligare 37 manuella postkontor MKM. Här tillåter jag mig att spekulera. – De sista manuella postkontoren har överlevt tidigare nedläggningsbeslut och tas nu med i MKM-systemet för att slippa manuella rutiner på redovisningscentralerna.

Entreprenadpostkontor får BKM

Som om det inte räckte med tre bokstavskombinationer, nu skulle även entreprenadpostkontor få ett eget system – BKM.

Under januari–mars 1995 skall 61 sådana installationer ske. Cirkulären avslöjar ingenting om vad detta system förmår. Att det kunde hantera frimärken och brev- och paketjänster får nog anses som givet. Däremot kan man förmoda att banktjänster och liknande fått stå tillbaka.

BKM-postkontoren skulle få sin handbok per automatik. Deras kontaktpostkontor rekommenderades att själva beställa en sådan. Är det någon som kan visa mig en sådan handbok, så att min nyfikenhet kan stillas?

Den 31 december 1993 blev sista verksamhetsdagen med PKM

I Kassa-nytt 1993-12-23 meddelas att "sista verksamhetsdagen med PKM har nu beslutats vara den 31 december 1993. ... En första installation av PKM skedde redan 1974. Året därpå påbörjades serieinstallationerna. Som mest har det vid cirka 920 postkontor och 30 postskolor funnits cirka 4 300 PKM. År 1985 infördes i PKM-systemet på grund av brist på kassaterminaler en terminaltyp PKM 1A. Fram till 1990 installerades 397 stycken sådana terminaler. För att kunna ge kunderna en bättre service och samtidigt möta en hårdnande konkurrens från bankerna infördes hösten 1986 frågeterminalen. Denna installerades till ett antal av sammanlagt 317 stycken. Ovanstående utrustning har nu i regel ersatts av PKS och till viss del av MKM."

Kassa-nytt upphörde den 11 januari 1996 med en hänvisning till Postens intranät. Det som lades ut där är för länge sedan raderat.

Jag ser att PKM/PKS-kvittona fortsatte att utvecklas med förfinade specifikationer, men jag kan inte dokumentera vad man fortsatt gjorde åt systemet.

Klart är dock att många PKS övertogs av Svensk Kassatjänst innan även de drogs in 2008.

Jag avslutar här för denna gång och ser fram emot nya synpunkter och kommentarer.

Giselher Naglitsch
giselher.naglitsch@gmail.com

Detta kvitto uppfyller alla krav för skatteredovisning. Lägg märke till att det är utskrivet för Posten Distribution AB. Det påminner om Postens bolagisering och avräkning mellan olika affärsområden. Denna text är sällsynt. Den förekommer bara en kort tid. Tidigare och senare skrevs bara Posten Sverige AB.

Det enda kvittot jag har sett där systemet har gjort en öresavrundning. Men det är inte synligt gjort på kvittot. Någon har strukit under beloppet. Kan hända att det kanske utspann sig en diskussion med kunden som anmärkte på priset.

Ett trevligt kvitto med både frimärksförsäljning och helsaken Sverigepaketet. Kunden har använt sig av tre rabattkuponger med kampanjkoderna 101, 102 och 201. Tydligt belastades brevrörelsen för rabatter i 100-serien och paketrörelsen för 200-serien.

Kvittot till höger: Systemet höll reda på att Posten Distribution skulle ha betalt för Sverigepaketet. Bruttobeloppet redovisades på kod 4 och användes till avstämning av denna helsak mot frimärkskassan. Kod 61 samlade upp diverse rabatter på frimärken och helsaker. Systemet höll reda på vilket affärsområde som skulle stå för den minskade intäkten.

NorrPhil 2022

NorrPhil 2022 kommer att bli årets frimärks- och vykortsutställning i Sverige, men också en folkfest. Utställningen äger rum 4-6 november i Tibble Gymnasium, Täby, med 15 minuters pendelavstånd till Stockholms City.

Utställningen omfattar mer än 70 olika samlingar (350 ramsidor) och täcker en massa olika samlarområden. Alla vanliga utställningsklasser finns representerade, men också filatelistiska objekt i världsklass. Ett av världens dyraste brev "Alexandria Blue Baby", en världsberömd brevsamling från Gustav Vasas tid och framåt samt det mycket populära ungdomsexponatet "The Magic World of Harry Potter" finns med. På plats finns också frimärkshandlare, guld-, silver-

och mynthandlare, experter för rådgivning, intressanta föredrag, frimärksauktioner, lotterier (1:a pris ett Skillingbancobrev!) och mycket annat.

Utställningen kommer att ha en bred framtoning, och vara berikande för alla besökande. Oavsett om du är nybörjare, erfaren samlare, specialist, har ärvt en samling och behöver rådgivning eller samlare som behöver inspiration. Alla kommer att beredas möjlighet att få sina frågor och idéer besvarade och prövade. Aktiviteter för höstlovslediga ungdomar kommer att finnas i god omfattning.

En mycket erfaren utställningskommitté under ledning av frimärksnestorn Mats Söderberg borgar för en givande,

inspirerande och trivsamt frimärks- och vykortsmässa under tre novemberdagar. Självklart är det fri entré!

Vill du veta mer, gå in och läs på utställningens hemsida: www.norrphil2022.se

Auktion 97

24 september Internet Live kl. 10 Frimärken

25 september Salsauktion Lindesberg kl. 12

Samlingar, Partier & Lådor. Visning från kl. 9

Sandströms, Banvägen 26 (ingång från baksidan)

Lördag: Singelobjekt frimärken Hela Världen, avsnitt Ortsstämplar och Mynt.

Söndag: Flera bättre landssamlingar, spännande partier och fyndlådor.

F1

F15*

F92* & 94*

Näsby

Ragvaldsträsk

F326v⁴

Frimärksauktioner
TRE KRONOR
Frimärken - Vykort - Mynt/Sedlar - Samlarsaker

www.trekronor.one
info@trekronor.one 070 - 598 80 08
Rönnbärsvägen 17 - 711 33 Lindesberg

Rek-etiketter

Del 67 – Provtryck med mera

Denna gång blir det åter diverse olika företeelser i rek-etiketternas värld som ska granskas.

Ett ”vanligt” förkommande fel på de rek-etiketter som började användas i slutet av 1910, typ 2, ska jag nu visa. Denna nya typ av etiketter har rött genomstick, till skillnad från det ofärgade genomsticket som dittills använts. Till en början använde man samma typ av siffror av lite större format som man använt i slutet av produktionen av typ 1.

Här ser man tydligt skillnaden mellan typ 1 (Junsele) och typ 2 (Boxholm), i färgen på genomsticket.

Det som blev fel på tryckeriet är att rätt många etiketter av typ 2 har ett ”stympat” N:o där en stor del av N:et fallit bort. Detta har jag sett på etiketter från många olika poststationer, så det är definitivt ett tryckfel, och inte bara en tillfällig fadäs på ett enstaka tryckark.

Här ser vi ett brev från mars 1911 med det jag kallar för ett ”stympat” N:o. Nästan halva N:et har blivit otryckt, men det är inga problem för en användare att förstå vad det ska stå.

Jag ska gå vidare med att presentera ett fantastiskt objekt som jag hittade i en auktionspost som jag köpte för en tid sedan. Det handlar om etiketter med tilltrycket ”Från utlandet”. Dessa började det svenska postverket första gången att använda 1901, då med omvända färger.

De första etiketterna ”från utlandet” hade omvända färger, svart ram med röd text, och började användas 1901.

Här ett brev från Brasilien med den typ av förtydligande ”från utlandet”-etikett som kom till användning på 1940-talet.

De etiketter jag nu ska beskriva kom till användning på 1940-talet. Även nu hade de ett lite avvikande utseende från de gängse etiketterna. Texten var tryckt i samma röda färg som ramen, till skillnad mot poststationernas etiketter som hade svart text.

Dessutom saknar etiketterna nummer, eftersom numreringen redan fanns på de inkommande utländska rek-breven. Det objekt som jag nu fann, är mig veterligt, det enda kända provtrycket som existerar av svenska rek-etiketter.

Upplustrat på ett PS-kort satt ett otandat femstripp av dessa etiketter. Någon (sannolikt på Generalpoststyrelsen) har upptill gjort en notering om att 1 000 exemplar ska tryckas. Det var riktigt spännande att se att det trots allt finns bevarade provtryck även av våra postala etiketter, och kanske det finns ytterligare något i gömmorna hos någon annan samlare?

Går nu vidare med en feltryckt ass-etikett, med en typ av fel som finns på flera olika rek-etiketter som jag visat i dessa spalter genom åren. Felet består i att filialpostkontorsnumret inte har blivit tryckt. Den ass-etikett jag visar är från Örebro, en stad som inte har drabbats av detta fel bland rek-etiketterna, åtminstone inte såvitt hittills är känt. Filialkontoret som använt etiketten är Örebro 3, bara tre år innan posten slutade med etiketter med ortnamn.

Örebro 3 erhöll tydligen ass-etiketter utan filialkontorets nummer i slutet av 1980-talet, här på ett brev från 1989. Bara tre år senare, 1992 upphörde posten att använda etiketter med ortnamn och övergick helt till att använda likadana etiketter med streckkoder på alla sina inlämningsställen i hela Sverige.

Dagens sista nedslag blir ytterligare ett ass-brev, nu med en provisorisk etikett. Jag har visat många provisoriska rek-etiketter i mina spalter. Oftast kom dessa till användning när man inte hunnit få hem nya etiketter när de gamla tagit slut. I

de flesta fall lånade man då etiketter från en närliggande poststation som man för hand eller med gummistämpel ändrade namnet på. Ibland använde man etiketter utan tryckt namn. Vid ett fåtal tillfällen har poststationerna löst bristen genom att tillverka egna rek-etiketter. Än ovanligare är det att hitta denna lösning på ass-etiketter, eftersom det skickades betydligt färre ass-brev än rek-brev. Jag avslutar dagens lilla rundvandring i etiketternas värld just med en sådan lokalt tillverkad ass-etikett.

Här är ett tidigt exempel på att poststationen i Ösmo 1913 löst bristen på ass-etiketter genom att tillverka egna. Man har till och med varit så noga att man valt ett gulaktigt papper, så att den egentillverkade etiketten ska ha ett snarlikt utseende med de annars gängse ass-etiketterna. De gula ass-etiketterna infördes 1907. Dessförinnan användes endast Wårde-stämpeln på ass-breven.

Har du synpunkter eller frågor hör gärna av dig på peter_rek@hotmail.com

Peter Nordin

Välkommen som arrangör av Frimärkets Dag

Lördagen den 12 november är det dags för Frimärkets Dag 2022. Huvudtemat i år är Vintermagi.

Postnord ger den 3 november ut två nya frimärksutgåvor, en med vintertema "Vintermagi" samt årets julfrimärken "En magisk jul". Produkterna i dessa frimärksutgåvor är häfte, rullfrimärke, motivblad, FDC samt ett souvenirark.

Det kommer också vara möjligt för klubbarna att sälja artiklar från årets tidigare utgivningar, april och augusti.

Alla föreningar inom SFF och Sfu som vill medverka måste snarast och senast fredagen den 9 september anmäla sig.

Anmälningssblankett och ytterligare information finns hemsidan: www.sff.nu/fd2022. Vid frågor, kontakta kansliet: kansli@sff.nu eller per telefon: 073-203 02 00.

Välkommen till en aktivitet för att stärka din förening och även få fler medlemmar till SFF/Sfu.

Arrangemanget genomförs med stöd av Postnord.

Posten & Kriget

Del 23 – Psilanderaffären

När andra världskriget bröt ut den 1 september 1939 intensifierade Sverige likt många andra europeiska länder upprustningen. Ett problem var att få länder var villiga att sälja vapen till det neutrala Sverige. Ett undantag var Italien varifrån vi köpte fyra jagare och fyra motortorpedbåtar, kontraktet signerades den 21 januari 1940.

Två av jagarna var av Sella-klassen, som var byggda 1926. De andra två var av Spica-3-klassen, dessa var byggda 1934. Motortorpedbåtarna transporterades ombord M/S Boreland från La Spezia i Italien till Göteborg under mars månad. Senare samma vår köpte Sverige också 216 flygplan från Italien.

Jagarnas blivande svenska besättning, ungefär 450 sjömän, transporterades ombord på S/S Patricia, som chartrats från rederiet Svenska Lloyd, till Italien. Patricia avseglade från Göteborg den 4 mars och anlade La Spezia den 19 mars.

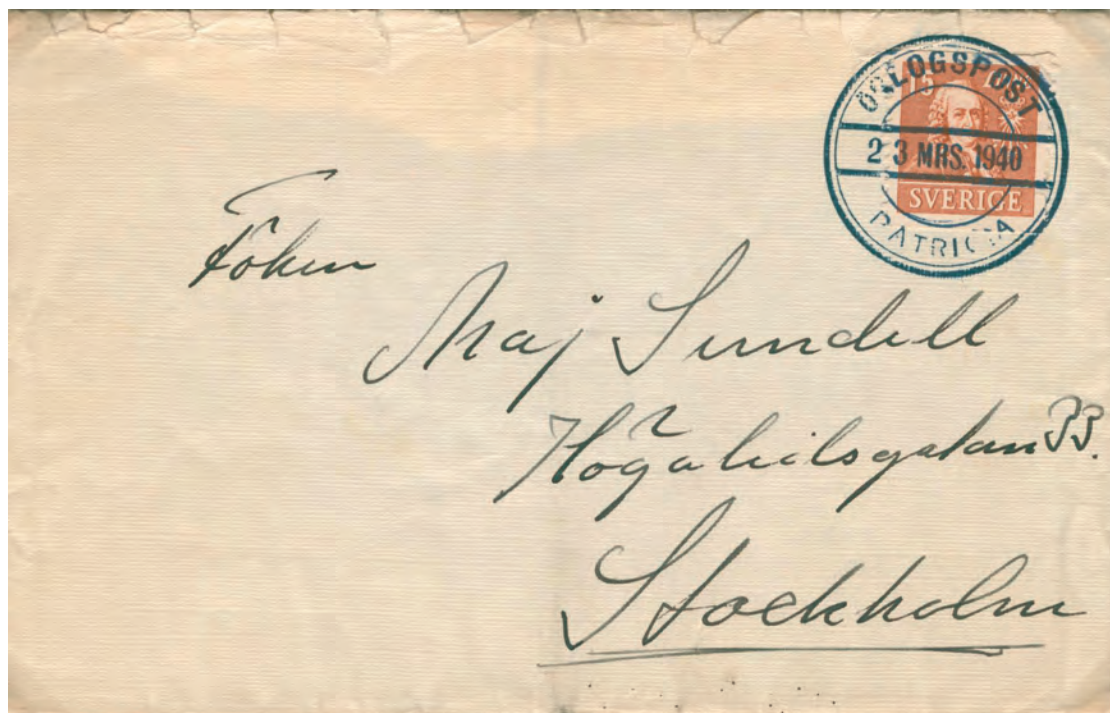
Besättningen anlade till La Spezia i Italien den 19 mars för att ta över de italienska jagarna och segla dem hem till Sverige. Besättningarna skulle nu utbildas och man skulle testa fartygen innan de officiellt togs över av svenska marinen.

Jagarna döptes till: Psilander, Puke, Romulus och Remus. Under ombyggnaden och testerna bodde besättningen på Patricia.

De fyra jagarna behövde viss ombyggnad, bland annat fanns det inga sovplatser med kojer ombord! Den italienska marinen krigade bara under dagtid och vände hemåt om aftonen för att sova i sina baracker iland. Nja, så var det nog inte, men konstigt var det!

Återresan

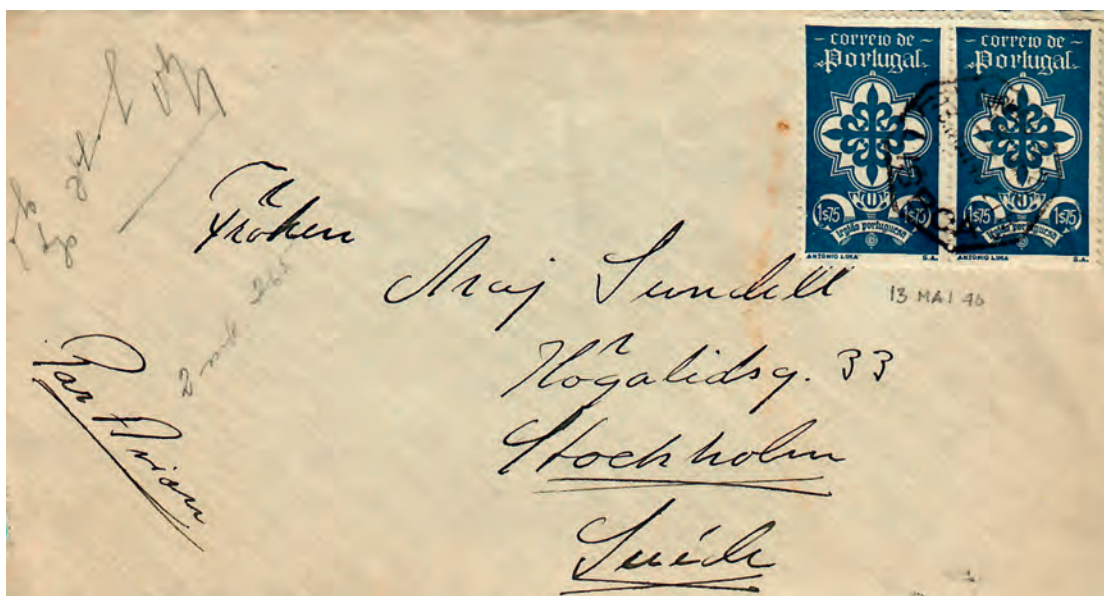
När väl ombyggnaden och testerna av jagarna var gjord startade hemresan till Göteborg. Den 19 april

Inrikes brev i första viktklassen med vikten ≤ 20 gr.: 15 öre (01.10.22-31.03.42). Detta brev skickades med svenskt inrikes porto den 23 MRS 1940 och sändes från fartyget i Italien i slutet säck till Sverige. Detta var tillåtet eftersom fartyget Patricia seglade under svensk marin flagg. Adressat var korpral Johanssons fästmö i Stockholm.

Internationellt brev i första viktclassen med vikten: ≤ 20 gr.: 1.25 lira (01.01.26-31.08.44) och flygpostavgift ≤ 20 gr.: 1 lira (16.04.39-31.08.47). Detta brev skickades från La Spezia med italienska frimärken den 6.4.40. Fästmön, fröken Maj Sundell, var återigen adressat. Jag tror att anledningen till att brevet inte skickades som ett svenskt inrikes brev, som det innan, var att avsändaren hoppades att det skulle nå Sverige snabbare när det skickades flygpost via den italienska posten, även om det var dyrare.

Internationellt brev i första viktclassen med vikten ≤ 20 gr.: 1 \$ 75 (01.10.34-31.03.48) och flygpostavgift ≤ 20 gr.: 1 \$ 75 (01.10.34-31.03.48). Under stoppet i Lissabon skickade korpral Johansson detta brev till sin fästmö i Stockholm.

avseglade man från La Spezia mot Neapel, planen var att fortsätta direkt till Lissabon. Emellertid kolliderade två av skeppen med varandra varför man tvingades gå in till Cartagena i Spanien för reparation, hit ankom man 21 april.

Efter reparationen fortsatte färden till Lissabon för bunkring, hit ankom man den 28 april. Det var brist på bunkerolja i Lissabon så istället för några dagars stopp blev man liggande en månad i Lissabon i väntan på olja. Under tiden invaderades Nederländerna, Belgien och Frankrike. Invasionen startades den 10 maj vilket omintetgjorde att man kunde passera engelska kanalen på vägen hem till Sverige. Den 21 maj anlände M/T Castor med bunkerolja till Lissabon.

Jagarna tillsammans med S/S Patricia och M/T Castor avseglade den 26 maj till Vigo i Spanien. Härifrån avseglade man den 28 maj till Cobh på Irland, dit jagarna anlände den 2 juni. Här fick fartygen invänta ankomsten av 117 svenska civilister från Storbritannien som skulle hem till Sverige, den 15 juni steg de ombord S/S Patricia. Samtliga sex fartyg avseglade därefter mot Sverige via Färöarna.

I början av juni hade den tyska marinen förlorat tio moderna jagare under slaget om Narvik. Britterna

var därför oroliga att tyskarna nu skulle försöka på något sätt komma över de fyra svenska jagarna.

Vad hände sedan?

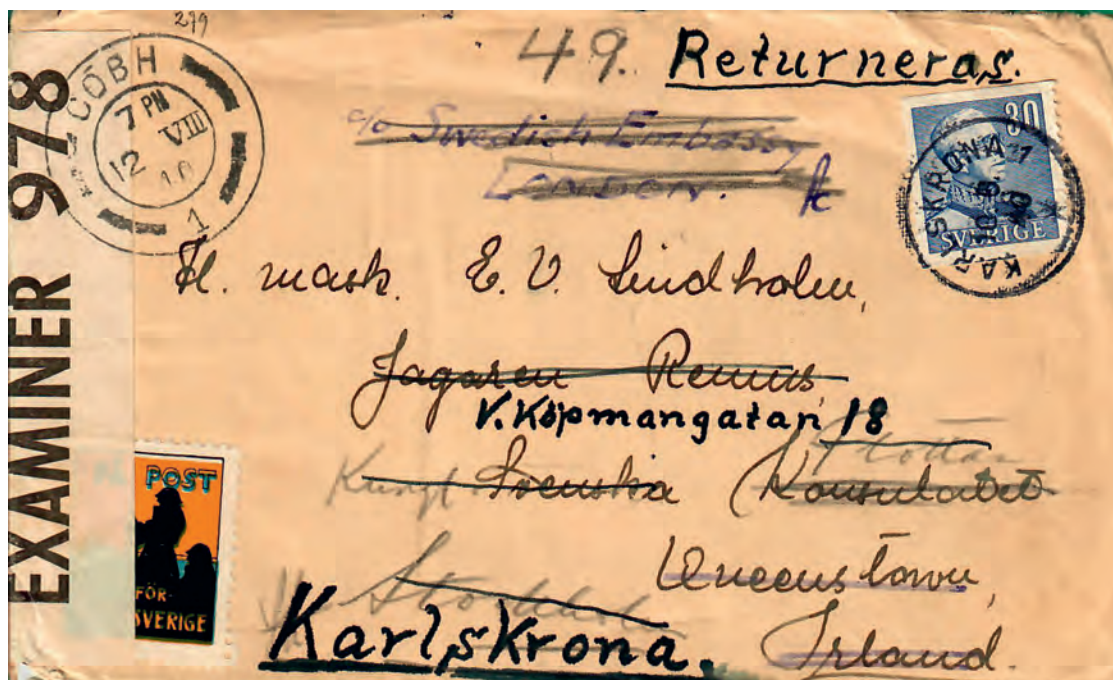
Tisdag 18 juni

Vid ett möte som hölls i det brittiska krigskabinettet i London rapporterade ministern för Dominions att fyra svenska jagare hade avseglat från Irland med destination Färöarna. Ministern föreslog att man borde överväga att beslagta jagarna när de anlände Färöarna. Utrikesministern meddelade att han skulle undersöka saken.

Onsdag 19 juni

Krigskabinettet diskuterade saken, ministern för Dominions ansåg att detta var ett fall där rätten att borda fartygen kunde tillämpas.

Detta är en rättighet i internationell rätt för en stridande nation under nödvändiga omständigheter att beslagta en neutral stats egendom inom den stridande nationens territorium eller områden som ockuperas av den. Premiärministern ansåg att det var absolut nödvändigt att beslagta jagarna utan dröjsmål och därefter definiera lämpliga skäl varför så hade skett. Krigskabinettet gick med på det och amiralitetet fick i uppdrag att agera för att beslagta de svenska jagarna.

Internationellt brev i första viktclassen med vikten ≤ 20 gr.: 30 öre (01.07.36-31.05.52). Brevet skickades från Sverige den 10 juni, för sent för att nå mottagaren, och anlände till Cobh 12 VIII 40. Brevet returnerades och anlände Kustflottan 30.9.40.

Vid 14-tiden ankrade S/S Patricia och de fyra jagarna i Skaalefjorden nära Thorshavn på Färöarna. Strax därefter anlände åtta mindre brittiska fartyg och blockerade vägen ut ur fjorden för de svenska fartygen. Samma dag lämnade tre brittiska jagare Scapa Flow vid Orkneyöarna på kurs mot Färöarna för att ta kontroll över de svenska fartygen.

Torsdag 20 juni

Uppdraget för britterna var att kvarhålla jagarna, medan de förblev svensk egendom. Motivet till aktionen var att britterna antog att jagarna skulle hamna i tyska händer när fartygen närmade sig Sverige. Efter förhandlingar mellan de två ländernas chefsbefälhavare gav svenskarna efter och det beslutades att de svenska jagarnas besättningar skulle flyttas över till S/S Patricia och M/T Castor med hjälp av tre av de brittiska fartygen. Operationen var klar vid 14-tiden samma dag. De fyra svenska jagarna fick sedan brittiska besättningar och blev förda av britterna mot Orkneyöarna.

Fredag 21 juni

De svenska jagarna stävade mot Kirkwall på Orkney. De två andra svenska fartygen styrde mot Norge, men efter diskussioner i Stockholm åter-

vände de till Thorshavn. Under ett par dagar pågick förhandlingar på hög nivå mellan den svenska regeringen och det brittiska krigskabinetet.

Tisdag 25 juni

Britterna beslutade att jagarna skulle återlämnas till Sverige och S/S Patricia förde de fyra svenska besättningarna till Kirkwall för att åter borda sina fartyg.

Tisdag 2 juli

De sex svenska fartygen fortsatte sin resa från Kirkwall via Kristiansand till Göteborg dit de anlände den 10 juni utan incidenter. På grund av olyckan i Medelhavet fick Remus repareras på Eriksbergs varv i Göteborg. Britterna hade medvetet skadat en del utrustning på samtliga fartyg vilket också krävde reparationer som gjordes samtidigt.

Detta var det sista avsnittet i artikelserien om Posten & Kriget. Mitt försök att skildra hur kriget påverkade invånarna, ur ett posthistoriskt perspektiv, i det neutrala Sverige.

Kjell Nilson
SSPD, FRPSL

KINA & ASIEN!

INLÄMNINGAR SÖKES TILL KOMMANDE AUKTIONER! En verkligt genuin **kunskap** om kinesiska frimärken, och köpstarka internationella **kunder, inte minst i Kina**, är anledningarna till att det är hos oss du får **bäst betalt** för din Kinasamling. Vi hittar även de **dolda pärlorna** i den!

Här ett redan inlämnat objekt till vår nästa auktion i december, ett apan-brev.

Upptäck även vår hemsida med – live-auktioner – webbshop – anbudsauktioner, och naturligtvis mobilanpassad!

Vi erbjuder: låg provision • gratis och korrekt värdering • snabb redovisning
• hämtning vid större inlämningar • katalog på engelska – delvis på kinesiska!

Kontakta oss redan idag för ett givande samtal!

D&T International AB

Box 4, 142 21 Skogås, Tel. 073-687 82 60, 08-771 85 38

E-mail: info@dtstamps.com

www.dtstamps.com

Nya frimärksutgåvor från Norden

Perioden 2 september – 6 oktober

Åland 6 september

Fästingforskning

Ett frimärke i valören 2,70 euro. Utges i ark om 2 x 12 märken. Konstnär: Peter Bergström. Formgivare: Johanna Finne. Tryck: Offset plus UV-lack hos Cartor Security Printing. Upplaga: 45 000 märken.

Sepac 2022 – Lokala drycker

Ett frimärke i valören 1,90 euro. Utges i ark om 2 x 12 märken. Konstnär: Tina Tahvanaainen. Formgivare: Johanna Finne. Tryck: Offset hos Cartor Security Printing. Upplaga: 45 000 märken.

Finland 7 september

Mumin ABC

Six frimärken i valören inrikes fixvärdemärken. Utges i häfte om sex märken. Design: James Zambra. Tryck: 6/6 offset hos Joh. Enschedé.

Jubileumsår på scen

Tio frimärken i valören inrikes fixvärdemärken. Utges i ark om tio märken. Design: Klaus Welp. Tryck: 5/4 offset hos Joh. Enschedé.

Finland forts.

Postis konstpris 2022

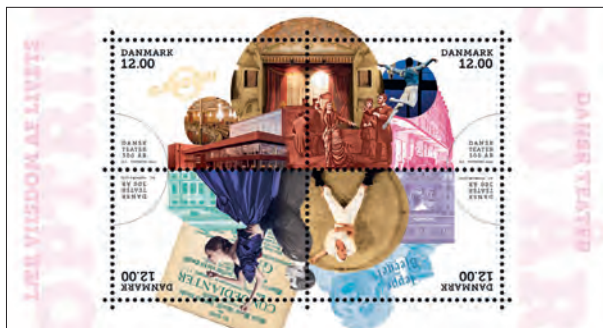
Två frimärken i valören inrikes fixvärdemärken. Utges i ark om tio märken med fem av vardera motiv. Konstnär: Kim Simonsson. Tryck: 5/4 offset hos Joh. Enschedé Security Printing.

Danmark 21 september

Dansk teater 300 år

Fyra märken i valören 12 kronor. Utges i miniark. Design: Ella Clausen. Tryck: Offset hos Cartor Security Printing.

Utrotningshotade djur

Fem märken i valören 12 kronor. Konstnär: Mia Mouridsen. Design: Ella Clausen. Tryck: Offset hos Cartor Security Printing.

Norge 1 oktober

Norges artiske universitetsmuseum 150 år

Två märken i valören 19 kronor. Design och gravyr: Martin Mörck. Utges i miniatyrark. Tryck: Ståltryck och offset hos Joh. Enschedé Security Printing. NK 2079–2080. Upplaga: 60 000 miniatyrark. Motivet på utgåvan var inte tillgänglig vid pressläggningen.

Forskning, innovation, teknologi

Två märken i valören Världen 20 gram. Design: Enzo Finger. Utges i häfte om tio märken med fem av vardera motiv. Tryck: Offset hos Joh. Enschedé Security Printing. NK 2081–2082. Upplaga: 220 000 av vardera märke. Motiven på utgåvan var inte tillgängliga vid pressläggningen.

Posthornfrimärkerna 150 år

Ett märke i valören 19 kronor. Design och konstnär: Enzo Finger. Utges i miniatyrark. Tryck: Offset hos Joh. Enschedé Security Printing. NK 2083. Upplaga: 60 000 miniatyrark. Motivet på utgåvan var inte tillgänglig vid pressläggningen.

Nordisk FILATELI

ETABLERAD 1937

Jonas Hällström
Chefredaktör

Nordisk Filateli är ett Bookazine - en publikation som kombinerar element av att vara en bok och en tidning: 560 sidor hittills i år.

FRIMÄRKEN - POSTHISTORIA - VYKORT - CINDERELLA
1 FEBRUARI • 15 APRIL • 1 JULI • 15 SEPTEMBER • 15 NOVEMBER

Två nummer till 2022

188 sidor

200 sidor

172 sidor

Publiceras
15/9
2022

Publiceras
15/11
2022

Köp prenumeration nu online
eller skicka ett vykort till redaktionen: Nordisk Filateli, Box 6099, 102 32, Stockholm

filateli.se

AFA Frimærkekataloger 2023

AFA Danmark Frimærkekatalog 2023

AFAD23 *AFADS23
 Alm. ryg Spiralryg
 sek **550⁰⁰** sek **620⁰⁰**

AFA Østeuropa

Frimærkekatalog 2023
 AFAO123 AFAO223
 Bind I (A-R) Bind II (R-U)
 sek **720⁰⁰** sek **720⁰⁰**

Samlet tilbud!

AFA Østeuropa
 Bind I+II 2023
 AFAO23 sek **1.345⁰⁰**

AFA Vesteuropa Frimærkekatalog 2022

AFAV122 AFAV222 AFAV322
 Bind I (A-G) Bind II (H-S) Bind III (Sp-Ø)
 sek **487⁰⁰** sek **487⁰⁰** sek **487⁰⁰**

Samlet tilbud!

AFA Vesteuropa
 Bind I+II+III 2022
 AFAV22 sek **1.325⁰⁰**

AFA Skandinavien

Frimærkekatalog 2022
 AFAS22 *AFASS22
 Alm. ryg Spiralryg
 sek **347⁰⁰** sek **417⁰⁰**

AFA Skandinavien og AFA Vesteuropa 2024 (udkommer efterår 2023)

AFA-FORLAGET - Kvindevadet 42 - DK-5450 Otterup
 Tlf. (0045) 64 82 12 56 - E-mail: afa@afa-forlaget.dk

Döda Frimärksländer – 4

I detta avsnitt av Döda frimärksländer träffar vi på ett område som upphört som frimärksland inte en utan hela två gånger. Vi inleder dock med en ö i den nordöstra delen av Adriatiska havet och som nog aldrig kommer att återuppstå som frimärksland (men osvuret är som alltid bäst).

Arbe

Det är nog inte många läsare som är medvetna om att vi har haft ett frimärksområde som heter Arbe. Idag har ön det kroatiska namnet Rab och ingår i Kroatien.

Arbe har en lång historia men från 1815 ingick ön i Österrike-Ungern. Ön är känd för sin marmorbrytning men framför allt som en mycket populär turistort. Efter första världskriget förlorade Österrike-Ungern området till det nybildade Jugoslavien.

Det var i detta sammanhang som den italienske poeten och politikern Gabriele d'Annunzio ockuperade staden Fiume (idag Rijeka). Några av d'Annunzios soldater besatte ön Arbe från den 23 november 1920 till den 5 januari 1921. Totalt var det åtta frimärken från Fiume som fick övertrycket **ARBE**. På en del valörer finns två olika övertryck. Även här måste man varna för förfalskade övertryck.

Det finns en liten knorr på den här berättelsen. För att undkomma den romerske kejsaren Diocletianus' förföljelser valde stenhuggaren Marinus att lämna Arbe år 301 e.Kr. Han bosatte sig på berget Titano och anses vara grundaren av världens äldsta republik – San Marino.

Aunus

Strax nordost om Sankt Petersburg i Ryssland ligger sjön Ladoga och den ingår i den östligaste delen av Karelen som tidigare hade en stor finsktalande befolkning. Vid sjöns östra sida ligger området Olonets som heter Aunus på finska.

I samband med inbördeskriget i Ryssland efter revolutionen 1917 var det många från Östkarelen som sökte skydd i Finland. Det bildades en finsk frivilligkår med syftet att försöka stödja bildandet av Östkarelen som ett självstyrande område. Frivilligkåren trängde in i området den 23 april 1919 men hela operationen misslyckades efter att man nått ända fram till sjön Onega. Trots detta lyckades frivilligkåren hålla ett mindre område i gränstrakterna och där organiserades en posttjänst som nog huvudsakligen var av karaktären fältpost.

I juni eller juli 1919 lät man övertrycka åtta kurserande finska bruksmärken med **Aunus** för att användas på post inom området och till Finland. Användandet av dessa frimärken blev kortvarigt eftersom posttjänsten upphörde i mitten av oktober 1919.

Detta är en svår serie eftersom endast 1 100 exemplar övertrycktes av högvalören 10 mark. Av de lägre valörerna var upplagorna så stora som 40 000. Här måste tilläggas att det förekommer förfalskningar varför man nog bör kräva äkthetsbevis innan man införskaffar de dyra högvalörerna.

Baden

Det tidigare storhertigdömet Baden ingår sedan 1952 i den sydtyska delstaten Baden-Württemberg. Områdets historia sträcker sig bakåt ända till medeltiden. Under 1800-talet genomgick Baden en snabb utveckling på olika områden. Frimärken infördes i storhertigdömet redan år 1851. Den tyska riksposten tog över postväsendet den 4 maj 1871. Baden förblev ett autonomt område inom det tyska riket. Den siste storhertigen abdikerade år 1918 varefter Baden blev en republik fram till 1933 då landet uppgick i Tredje riket.

Under perioden 1851–1871 gav Baden ut 25 postfrimärken och tre lösenmärken för postverksamheten på landsbygden. Några frimärken är riktigt dyra men flertalet är prismässigt överkomliga.

Baden återuppstod sedan som eget frimärksland från 1947 till 1950 under den franska ockupationen som egentligen bara omfattade en del av landet. Totalt blev det 57 olika frimärken och därmed ett tämligen kompakt område för en liten specialsamling. Som illustration har jag valt det frimärke som Baden gav ut den 27 augusti 1949 med anledning av hundraårsminnet av kompositören Conradin Kreutzers (1780–1849) död.

Baghdad

Det hade funnits brittiska postkontor i Baghdad och Basra sedan den 1 januari 1868 och man använde frimärken från Brittiska Indien. Båda städerna ligger i Irak som då var en provins i det Ottomanska väldet.

Under första världskriget ockuperade brittiska och indiska styrkor Irak. Turkarna drevs bort från Baghdad den 11 mars 1917. På postkontoren i staden hittade man ett antal ottomanska frimärksutgåvor som försågs med övertrycket **BAGHDAD / IN BRITISH / OCCUPATION** och slutligen en ny valör i indisk valuta. Totalt blev det 25 olika frimärken med den 1 september 1917 som utgivningsdag.

Flertalet av dessa frimärken är minst sagt sällsynta eftersom upplagorna oftast var mycket små. Här vimlar det av förfalskade övertryck; det här visade frimärket uppvisar tyvärr inte de karakteristiska egenskaper som gäller för ett äkta frimärke.

Bahawalpur

Bahawalpur var en betydande feodalstat belägen i den sydöstra delen av dagens Pakistan. Staten hade egen frimärksutgivning från 1947 till 1949. Frimärksutgivningen var inte strikt nödvändig eftersom man lika gärna kunde ha använt pakistanska frimärken under större delen av den aktuella perioden. Lyckligtvis gick de pakistanska myndigheterna med på att låta Bahawalpur ge ut och använda sina egna frimärken men bara på inrikes post. Kanske berodde det på att amiren var en av dåtidens mest kända frimärkssamlare.

Ett av Bahawalpurs första frimärken avbildar Amir Muhammad Bahawal Khan I Abbasi. Det var han som grundade staten år 1746. Vi kan notera att minnesfrimärket gavs ut den 1 december 1947, det vill säga året efter själva jubileet. Det, liksom alla Bahawalpurs frimärken, trycktes av De La Rue i London. Totalt blev det 46 vanliga frimärken och 31 tjänstefrimärken.

Flertalet frimärken är prisbilliga men det finns åtskilliga undantag. Bahawalpurs första utgåva övertrycktes på samtida indiska bruksmärken och är riktigt ovanlig. Stanley Gibbons värderar seriens 17 valörer till hela £12 000.

Nästa gång fortsätter vi med ytterligare ett antal "döda" frimärksländer och då med B som begynnelsebokstav.

Christer Brunström

Mostars berömda bro

Staden Mostar i Bosnien-Hercegovina är kanske mest känd för sin berömda bro. Den 24 meter höga bron överbryggar floden Neretva och den ersatte en tidigare träbro år 1566.

Det var den ottomanske sultanen i Konstantinopel som gav order till den unge arkitekten och ingenjören Mimar Hayruddin att bygga en bro i Mostar. Hayruddin var mycket osäker på om han skulle lyckas med uppdraget och han började med att försöka konstruera en bro över ett mindre vattendrag. De två första försöken misslyckades men den tredje gången gick det bra. Bron står kvar än idag.

Brevmärke från 1908 med kartbild över Bosnien-Hercegovina.

Bygget på den nya bron över Neretva inleddes 1557 och först nio år senare var det dags att riva byggnadsställningarna. Sultanen Suleyman den Store hade hotat med allvarliga konsekvenser om den nya bron inte motsvarade förväntningarna. Hayruddin fruktade det värsta och det sägs att han förberedde sin egen begravning.

Nu visade det sig att bron var ordentligt stabil och det krävdes kraftig artilleribeskjutning för att förstöra den. Detta ägde rum den 9 november 1993 mitt under inbördeskriget i det forna Jugoslavien. Det var bosnisk-kroatiska paramilitära styrkor som låg bakom förstörelsen av den världsberömda bron.

Bron i Mostar på flygpostfrimärke från Jugoslavien från 1952.

Bron saknade helt strategisk betydelse och syftet med attacken var att förstöra ett av de muslimska bosniakernas mest kända byggnadsverk i Bosnien. Bron ligger i Mostars gamla stad med flera moskéer, minareter och andra byggnader som anknyter till bosniakernas religion och kultur. Det var ett av många uppenbara krigsbrott under det mycket blodiga inbördeskriget.

Inbördeskriget tog slut 1995 och Bosnien-Hercegovina delades upp i tre delrepubliker som alla ger ut sina egna frimärken. Det är en lösning som förhindrar utveckling i landet; besökare som jämför Bosnien-Hercegovina med grannländerna Kroatien och Montenegro märker genast avsevärda skillnader.

Efter kriget beslöt man att med internationell finansiering åter bygga upp bron i Mostar. Den 23 juli 2004 kunde den nya bron öppnas men den behöll namnet Stari Most eller Gamla bron på svenska. Det var för övrigt bron som gav staden dess namn. Most är bosniska för bro.

Kostnaden för återuppbyggnaden uppgick till hela US \$15.5 miljoner och bland bidragsgivarna finner vi Europeiska Unionen. År 2005 beslöt UNESCO att förklara bron och Mostars äldsta kvarter på båda sidor av Neretva som ett världsarv. Intressant nog var det ett turkiskt företag som hade hand om återuppbyggnaden av bron.

Bron i Mostar har figurerat på många frimärken och den var ett självklart motiv när den österrikiska administrationen gav ut frimärken för Bosnien-Hercegovina år 1906. Valörerna 2 och 20 heller har med en vy över Mostar med den gamla bron, se överst på nästa sida.

Bosnien-Hercegovina 1906 – valören 2 heller visar en vy över Mostar med Stari Most.

Samma motiv återanvändes när man 1910 firade kejsare Franz Josefs 80-årsdag. Motiven är identiska med de som användes 1906 men nedtill har man lagt till årtalen 1830–1910.

Som synes på frimärksmotivet har valören 20 heller en annan vy över Mostar där bron syns betydligt bättre.

Bron är 30 meter lång och fyra meter bred. Den är regnbågeformad och täckt med mycket kupiga och

blanka kullerstenar varför det inte är speciellt enkelt att promenera över den.

Från brons högsta punkt roar sig några av Mostars mera våghalsiga unga män med att dyka ner i floden nedanför. De är alla medlemmar i en dykförening som lägger stor vikt vid att dykarna är väl förberedda. En tävling organiseras varje sommar i slutet av juli månad. Besökarna kan dock genom generös betalning sponsra dykning från bron även vid andra tillfällen.

Christer Brunström

FRIMÆRKEBUTIKKEN

www.fb-net.dk

Theis Jørgensen
Torvegade 16A
4640 Faxe
Danmark

Tlf.: +45 32 595 596
E-mail: info@fb-net.dk

Besøg vores
omfattende hjemmeside
med
frimærker og postkort.

Helsaker i motivfokus

Facit Sverige 2021 marknadsfördes med reklamtext ”Sveriges Helsaker är uppdaterad”. Svenska helsaker var senast katalogiserade i Nordenkatalog med benämning Facit Special 2015. Det som karaktäriserar en helsak är att det är kuvert eller kort med påtryckt värdestämpel. För motivsamlaren är det värdestämpeln, illustration på adressidan och/eller bild på baksidan som kan ge inspiration.

När man i senaste Sverigekatalog talar om uppdatering var det spännande att se om man kompletterat tidigare brister. Jag har dykt in i avsnittet som ursprungligen benämndes Brevkort (bKe) för att under senare år ha namnet Postkort (pKe). För bilder i katalogen har man liksom tidigare avbildat endast övre tredjedelen av adressidan. Varje motivälskande Sverigesamlare bör inom räckhåll ha Filatelistförbundets Sverigekatalog, som kom med sista utgåva 1988–89, en katalog som uppväger motivbrister i Facit.

Med benämning bKe 49 finns kort där det är motivintressant att stanna till. Katalogrubriken anger ”Vinter i Trosa”. Detta kort utgavs med tilläggsavgift till Cancerfonden. Utgivningsdagen gick Trosamålaren Reinhold Ljunggren och postens dåvarande generaldirektör runt i Trosa och försålde kort.

Reinhold Ljunggren har bland sina vinterbilder motiv benämnt ”Melanderska gården”. Det är detta motiv som spegelvänts för motiv på brevkortets baksida. Vad som tillkommit i kortet är en svart katt. Jag har diffust minne av att Postmuseums tidigare fotograf Yngve Hellström nämnt för mig att katten tillkommit eftersom man fann gårdsplanen alltför tom. Jag har strosat omkring på de idylliska gatorna i Trosa och noterat att Melanderska gården finns med adress Västra Långgatan 38. Det är bilden i brevkortet som är rättvänd så som det ser ut i verkligheten. Det är litografien som är spegelvänd. Reinhold gjorde ibland så i sina litografier.

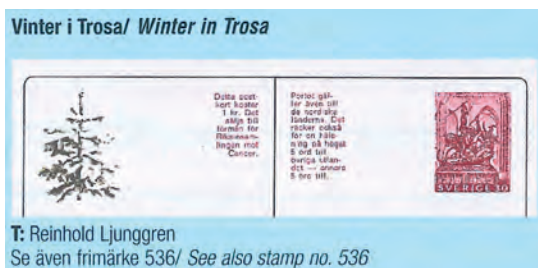

Bildsidan på bKe 49.

Reinhold Ljunggrens litografi ”Melanderska gården” är förlaga för bKe 49. Här saknas en svart katt.

Nästa kort som jag stannar till vid då rör det tid där terminologin ändrats till Postkort, pKe 58. Katalogens rubriktext anger ”Typ Tre kronor”. Av bild i katalogen förstår man att rubriken syftar på värdestämpelns utseende. Eftersom avbildning inskränker sig till adressidans övre tredjedel och beskrivande text saknas, ges ingen indikation om adressidans sidoillustration. Småländska hembygds-samlare undanhålls information om kyrklig textil från Dalhems kyrka.

Facitkatalogens presentation av bKe 49.

Facitpresentation av pKe 58.

Postkort pKe 58 med sidoillustration.

Textil från Dalhems kyrka i Småland, nu i Historiska museet. Tolv kvadrater med djur inuti en cirkel med franska liljor som dekoration. I mittraden längst till höger det motiv som återges i pKe 58.

Vid Postmusei Postkort pKe 64 ger katalogen en fullödlig information. Men det är ändå intressant att följa upp med litet information i tiden.

Den gipsmodell som återges i värdestämpel fanns tidigare i entréhallen till Postmuseum. Konstverket tillkom då det fanns postkontor och här var det postkontoret i Karlskrona som utsmyckades på fasaden.

När postkontoret lades ner intog Trossö Vårdcentral byggnaden. En händelse som såg ut som en tanke att den gamla posten behövde vård.

Utsmyckningen finns kvar på byggnaden, men nu är hela byggnaden hotad när man i Karlskrona har planer på att i strid mot UNESCO:s världsarvsregler ersätta byggnaden med ett kulturhus utformat som en "låda". Det finns ytterligare postal utsmyckning på byggnaden: Runt ett fönster dekoration i form av frimärkstandning.

Facitkatalogens presentation av pKe 64.

Karlskronas tidigare postkontor. Över dörren granitrelief "Noaks ark". Fönstret omges av dekoration utformad som frimärkstandning.

Minnespoststämpel då postkontoret i Karlskrona fyllde 300 år återger granitreliefen "Noaks ark".

Under tiden som posten utgav Brevkort och Postkort föregicks utgivningen av presentation i cirkulär. Därefter har kommit en tid av "hela havet stormar" med utgivningar benämnda Portokort och Riktiga Vykort.

I *Motivsamlaren* nummer 30 våren 2012 gjorde en författartrojka en sammanfattning av olika typer av motivintressanta helsaker. Filatelinestorn Gunnar Dahlvig gav sin presentation rubriken ”Om helsaker, yngsta och äldsta”.

När det gäller påfundet med Riktiga vykort har posten under senare år utformat värdestämpeln med motiv anknyttande till årstiden. Vid julhelg 2018 lade man in ett Jenny Nyström-motiv. Det rör sig sannolikt om ett motiv som valdes bort när man skulle göra urvalet med sex motiv för 2018 års julfrimärken.

Man har utgått från julkort AE nr 9760 med en tomte med julpaket framför julgran. Kortet finns i några olika versioner, utan eller med varierande julhälsning på paketet. För värdestämpel till Riktigt vykort har valts motiv med pakettexten ”God Jul”. Denna värdestämpel återkom sedan julen 2019 och 2020. Vid julen 2021 blev det ett mer banalt helgmotiv.

Värdestämpel med Jenny Nyström-motiv för Riktiga vykort jultid 2018–2020.

När Riktiga vykort introducerades var det samma värdestämpel för inrikes och utrikes destination.

Från och med våren 2021 utformades värdestämpeln vad gäller texten olika för inrikes respektive utrikes destination. Vid ungefär samma tidpunkt införde man att korten försågs med en tryckt datumstämpel.

Värdestämpel med text ”Porto betalt Sverige” för inrikes destination av Riktiga vykort.

Värdestämpel med text ”Taxe Percue Suede” för utrikes destination av Riktiga vykort och kortet förses med ”Prioritaire”-tryck.

I år 2022 fyller svenska Brefkortet 150 år vilket inspirerat Thorbjörn Persson till artikel i Svenska Vykortsföreningens *Kort-Nytt* nr 1 2022. Den artikeln behandlar några år från starten 1872. I årets första nummer av *Kort-Nytt* finns också en artikel av Sten-Anders Smeds där han behandlar nyare företeelse, Postmuseums Utställningskort utgörande helsaks postkort.

Arne Karlsson

Köp och sälj på: <https://samlamera.sff.nu>

Reklam för frimärkstidskrift

På den nyligen avhållna SFF-kongressen i Täby visade mig Eric Johansson från Trollhättan ett tyskt frimärke med ett övertryck som han inte kunde identifiera. Frammärket gavs ut år 1923 under inflationsperioden i Tyskland vilket förklarar valören 50 miljoner mark. Övertrycket är i röd färg och tämligen svårsläst för den som inte har perfekt syn.

Vi fotograferade märket och när jag senare kunde studera det på min datorskärm och i uppförstorat format blev det tämligen enkelt att läsa texten: Verlag der Philatelistischen / Mitteilungen / Karl Hennig / Weimar.

Texten på märket gör följaktligen reklam för Philatelistische Mitteilungen, en mycket seriös månadstidskrift som under perioden 1920–1925 gavs ut av frimärkshandlaren Karl Hennig i Weimar. Många av artiklarna i tidskriften handlade om klassisk tysk filateli.

Det var på 1920-talet inte alls ovanligt att man använde sig av icke giltiga frimärken i reklamsyfte genom att låta övertrycka dem med ett reklambudskap av något slag. Även många filatelistiska föreningar har använt samma motiv för att informera om sin verksamhet.

Karl Hennig var på många sätt en kontroversiell person inom tysk frimärkshandel. Med tiden blev hans rykte kanske inte det allra bästa. Han intresserade sig mycket för experimenten med raketpost under mellankrigstiden och han tycks ha byggt upp ett stort lager av både märken och brev inom denna specialitet.

Mycket tyder på att Hennig var medlem i det tyska nazistpartiet. Under andra världskriget var han enormt aktiv med att skapa försändelser från olika områden som ockuperades av tyska trupper. Normalt blev det spännande försändelser med ibland fantasifulla stämplat.

Även efter kriget fortsatte Hennigs aktiviteter och med adressen Hamburg 39. Det som då speciellt intresserade honom var de många tyska lokalposterna som etablerades strax efter krigsslutet.

Oftast handlade det om brev med kompletta serier som frankering och adresserade till Hennig i Hamburg. Här visas ett sådant ”gjort” brev från staden Finsterwalde.

Några år efter krigsslutet utvandrade Karl Hennig till Dominikanska republiken och bosatte sig i Santo Domingo. Med sig hade han ett enormt lager som bestod av både frimärken och brev.

En del samlare hävdar att Hennig flyttade till Karibien för att kunna fortsätta sälja brev frankerade med frimärken föreställande Adolf Hitler. Om det var det primära motivet är oklart men många anhängare av nationalsocialismen flyttade till Latinamerika efter kriget.

I Santo Domingo återupptog Karl Hennig handeln med filatelistiska objekt under firmanamnet Casa Filatélica Antillana.

Jag har tyvärr inte lyckats finna några mera utförliga detaljer om Karl Hennigs liv men verksamheten har fortsatt av sonen Werner G. Hennig. G står möjligen för Gunther eftersom signaturen på eBay är Gunther1930. Företaget Hennig Stamps i Santo Domingo uppges vara associerat med Casa Filatélica Antillana.

Trots att det nu gått runt 80 år sedan Karl Hennig var som mest aktiv i Tyskland finns det uppenbarligen fortfarande kvar både brev och frimärken i Santo Domingo. Detta ger oss en idé om hur omfattande Hennigs verksamhet i Tyskland var från tidigt 1920-tal till strax efter världskrigets slut.

Christer Brunström

Pilgrimernas ankomst

Ingressen till den här artikeln är mycket kortfattad och utgörs av följande fråga: Vilket land har gett ut nedanstående frimärke?

Trots att frimärket saknar landbeteckning så tror jag nog att alla läsare har svarat USA. Frammärket ingår i en serie på tre valörer som gavs ut den 21 december 1920 för att markera 300-årsminnet av pilgrimernas ankomst till Nordamerika.

Pilgrimerna var en grupp engelska puritaner som kände sig starkt motarbetade i hemlandet. De valde därför att utvandra till Nederländerna år 1607. Men inte heller där upplevde de något större välkomnande, och år 1620 beslöt sig gruppen för att utvandra till Nordamerika.

Resan började i engelska Plymouth den 6 september. Ombord på *The Mayflower* fanns ett 40-tal pilgrimer som beledsagades av tjänstefolk och ytterligare ett antal personer som såg fram mot ett nytt liv på andra sidan Atlanten. Dessutom hade man med sig olika djur och annan utrustning för att kunna försörja sig i det nya landet.

Man kan lätt föreställa sig att det måste ha rätt mycket besvärliga förhållanden ombord under den långa resan.

Fartyget är avbildat på det ovan visade frimärket. Namnet kommer från hagtorsblomman som i England ofta får namnet *mayflower*, eftersom det är just under vårmånaden maj som den dyker upp i det engelska landskapet. På båda sidor av det centrala motivet ser vi band av hagtorsblommor. Frammärkena har utformats av Clair Aubrey Huston och motivmässig symmetri var ett kännetecken för hans arbete.

Man hade tänkt sig att komma till Virginia men när man anlände till Amerika den 11 november hade man hamnat betydligt längre norrut eller i den del av USA som vi idag känner till som Massachusetts. På valören 2 cents visas en scen där pilgrimerna stiger iland på en plats som man sedan döpte till Plymouth efter hamnstaden i Devon som man lämnat tio veckor tidigare.

Just det här motivet är nog inte speciellt lyckat, men som väl är indikerar den förklarande texten vad det handlar om.

Det tredje och sista frimärket i serien tar upp överenskommelsen om vilka lagar och regler som skulle gälla i den nya kolonin.

På frimärket ser vi hur de puritanska ledarna skriver på fördraget. *The Mayflower Compact* anses av många vara en föregångare till både den amerikanska självständighetsförklaringen och den amerikanska författningen.

Den första vintern var mycket svår och många kolonister avled av strapatserna. Sommaren 1621 gick dock mycket bättre, och kanske fick puritanerna dessutom hjälp av den lokala indianstammen. Den så typiska amerikanska *Thanksgiving*-festen firades för första gången hösten 1621 för att tacka för en rik skörd och allt gott som inträffat under året. Detta är en festlighet som äger rum i USA varje höst den fjärde torsdagen i november.

Pilgrimerna kom till Amerika för att undkomma det religiösa förtrycket i hemlandet England. De har sedan haft stor betydelse för den grundlagsskyddade religionsfriheten i USA, där i princip vem som helst kan grunda sin egen kyrka eller samfund.

Man kan fråga sig varför just dessa tre frimärken helt saknar landsnamn (de är för övrigt de enda amerikanska frimärken som helt utelämnat denna

referens). I en artikel i Linns's Stamp News (7 september 2020) framkastade Michael Baadke teorin att historien om pilgrimerna är så välkänd att alla vet att det måste handla om USA.

Pilgrimernas ankomst till Amerika har alltid uppmärksammats stort i USAs historieskrivning trots att de inte på något sätt var de första europeiska invandrarna. Men de bidrog på många sätt till det som långt senare skulle bli ett självständigt USA.

USA har uppmärksammat Pilgrimernas ankomst till landet med flera frimärken. Det senaste kom den 17 september 2020 med förstadagsceremonier passande nog i Plymouth Harbor. Även det hade skeppet The Mayflower som motiv.

Christer Brunström

Ny bok, 12 öre Vapentyp Plåt 5-8

Denna bok är en fortsättning på tidigare "12 över Vapentyp Plåt 1-4" av samme författare. Boken är en genomgång av utgåvan 12 öre vapentyp, både historiken och de tekniska detaljerna kring de leveranser/tryckningar som gjordes med dessa plåtar.

Även exempel på helsaker med dessa märken finns avbildade. Våldigt många positioner på respektive plåt är bestämda och illustrerade med detaljfoto på avvikelser. Varje position på plåten har identifierats när det varit möjligt. Kanske inte alla samlare går på djupet men är man intresserad av detta märke är denna bok till mycket nytta.

Pris 150:- plus frakt 60:-

Förskottsbetalning sker till förbundets bankgiro **581-6772** eller Swish **1230096297**

Ange vilken bok/böcker på inbetalningen samt ditt medlemsnummer och mobilnummer alternativt e-post, vi skickar spårbart.

Sveriges Filatelistförbund, Glasfibergatan 8, 125 45 Älvsjö
tel. 073-203 02 00, e-post: kansli@sff.nu

Europa och tjuren

– ny syn på ett mästerverk

Kerstin Ekman (1933–) är en av Sveriges mest uppskattade författare. Hon inledde sin litterära karriär med att skriva deckare för att sedan i romanform ofta skildra olika kvinnoöden. År 1978 blev hon invald i Svenska akademien men i samband med Salman Rushdie-affären valde hon att inte längre delta i akademiens verksamhet.

Ekman är alltså en mycket stridbar person som gärna kämpar för det som hon tycker är rätt och i sin näst senaste bok tar hon upp kvinnornas roll i historien och hur de har uppmärksamats. Boken heter Tullias värld (Albert Bonniers Förlag 2020) och den handlar om Tullia som var dotter till Cicero (106–43 f.Kr.), berömd vältalare, författare och brevskrivare i det gamla Rom.

På den tiden fick flickor inga egna namn utan man fick nöja sig med en feminiserad form av faderns namn. Fadern hette Marcus Tullius Cicero och Tullia är följaktligen den kvinnliga formen av mellannamnet.

Ekmans tes är att kvinnor i stort sett aldrig blir uppmärksammade eller erkända för sina ofta stora insatser utan att de alltid hamnar i männens skugga och att de kanske till och med har betraktats som icke-människor.

För att närmare studera hur kvinnor har behandlats under historiens gång går hon ända tillbaka till den antika grekiska mytologin för att hämta sina exempel. Ett handlar om Europa och tjuren.

Kort sammanfattad handlar berättelsen om att guden Zeus blir förälskad i prinsessan Europa. För att komma åt den unga och vackra kvinnan förvandlar han sig till en tjur och han för henne till Kreta. Där föder hon sonen Minos som bygger det berömda palatset i Knossos.

Otandat sammanhängande provtryck av de två valörerna i litet format.

Det är för övrigt ett vanligt fenomen i grekisk mytologi att gudar förvandlar sig till djurskepnader för att vinna olika kvinnors gunst eller helt enkelt för att röva bort dem. Ekman ser alla dessa berättelser som beskrivningar av våldtäkter som sedan tjänat som romantiska motiv för konstnärer som Carl Milles och många andra.

Carl Milles (1875–1955), en av Sveriges mest kända skulptörer, skapade nämligen verket Europa och tjuren som sedan 1926 är placerat på Stora Torg i Halmstad. Skulpturen är också motiv på de fyra frimärken som Halmstads Lokalpost gav ut 1945. Verket kom till tack vare en stor donation från grosshandlaren Jacob Jacobsson och tanken var nog aldrig att Europa och tjuren skulle uppfattas som kvinnoförakt.

Otandat fyrblock av 4 öre i stort format med varianten "blagan".

I sin bok beskriver Kerstin Ekman skulpturen i Halmstad på följande kraftfulla sätt: "Där framställs perversionen lekfullt med sprutande tritoner och Europa dansande med sin klyfta farligt nära ett av tjurens spetsiga horn."

Hon lägger också till att det är ett av de mest otäcka exemplen på kvinnoövergrepp i hela konsthistorien. Nu råkar författaren till dessa rader bo ett par hundra meter från Stora Torg i Halmstad, varför det har blivit åtskilliga möjligheter att bekanta sig med statyn (egentligen en fontän) under årens lopp. Beväpnad med Ekmans utförliga beskrivning

av statyn begav jag mig iväg till torget för att åter studera både Europa och tjuren.

Märkligt nog får jag en helt annan bild av Milles' verk. Europa tycks snarare domptera den stora tjuren och inget av de långa hornen har den hotfulla placering som Ekman beskriver. För att vara säker på min sak gick jag runt fontänen flera gånger. Men förmodligen är det just Europas till synes stora sorglöshet som får Ekman att beskriva verket som otäckt, eftersom den unga kvinnan inte förstår vad som väntar henne.

När statyn invigdes den 7 november 1926 var det dock inte Europa och tjuren som den upprörda allmänheten protesterade mot utan tritonernas nakenhet.

På kanten av fontänen finner man följande lilla dikt: "Glasgrön bölja Moder hav / Dig en hyllning Halmstad gav / I sten och brons av Milles hand / den liv har fått." Dikten finns med på de förstadagsbrev som lokalposten lät trycka upp.

När kvarnmästare Henrik Ehlers grundade Halm-

stads Lokalpost i början av år 1945 hade han nog inte den minsta tanke på att motivet på hans frimärken i framtiden skulle betraktas som något otäckt och som ytterligare ett bevis på alla de övergrepp som kvinnor har utsatts för sedan mänsklighetens början.

Nu är det inte så att Carl Milles var ensam om att använda sig av Europa och tjuren som tema för sin skulpturkonst. Under ett besök i Agios Nikolaos på östra Kreta kunde vi konstatera att det där fanns ytterligare en stor skulptur av Zeus' mycket tveksamma metod för att para sig med den vackra Europa.

Här bör också tilläggas att en betydligt mindre version av Europa och tjuren kan beses på Millesgården på Lidingö.

Hur man än tolkar statyn på Stora Torg i Halmstad har Kerstin Ekman helt rätt i konstaterandet att världshistorien i stort sett alltid har beskrivits ur ett manligt perspektiv och att övergrepp mot kvinnor i det närmaste helt har ignoreras.

Christer Brunström

Ny bok – Lågvalörerna 1856-63 – Mats Ingers

336 sidor A4 inbunden bok (hårda pärmar). Följande ingår i boken:

- Hela Mats Ingers guldexponat "Lågvalörerna 1856-63 – traditionell filateli ur ett posthistoriskt perspektiv, 128 blad.
- En allmän handbok på 170 sidor över Vapenperiodens filateli och posthistoria 1855-1872.
- Appendix avsnitt som bl.a. behandlar plåtmateriel som finns i Postverkets lager.
- Skriften Tandningsnycklar med 1855 och 1865 års tandning ingår (normalt pris 100kr)
- Pris 500 kr för både medlem och ej medlem, porto 49 kr

Förskottsbetalning sker till förbundets bankgiro **581-6772** eller Swish **1230096297**

Ange vilken bok/böcker på inbetalningen samt ditt medlemsnummer och mobilnummer alternativt e-post, vi skickar spårbart.

Sveriges Filatelistförbund, Glasfbergatan 8, 125 45 Älvsjö
tel. 073-203 02 00, e-post: kansli@sff.nu

FACIT Special 1948–2022

Den första utgåvan av FACIT Special kom 1948 och med Frimärkshuset som utgivare. Då hade FACIT ett flertal konkurrenter i katalogbranschen. Idag dominerar FACIT helt marknaden i Sverige; senast kom FACIT Special Classic 2022 och FACIT Norden 2022 och fram till idag har det blivit hela 79 kataloger.

Så här inledningsvis kan konstateras att innehållet blivit allt mer omfattande och dessutom har de olika årgångarna fått ett mera exklusivt innehåll i form av specialskrivna artiklar och filatelistiska studier.

Det gäller följaktligen att ha koll på sina FACIT-kataloger vilket kan vara nog så krångligt. Nu har dock Gunnar Lithén gått igenom samtliga 79 kataloger och noggrant noterat det specifika innehållet för varje utgåva. Resultatet är ett 86-sidigt häfte i A4-format med titeln *FACIT Special 1948–2022 History & Index*. Texten är tvåspråkig: svenska och engelska.

Inledningsvis var katalogen en specialiserad baskatalog över Nordens frimärksutgivning. Redan från starten fanns de norska returmärkena och de finska militärmärkena med och 1951 lade man till de finska busspaketfrimärkena.

År 1962 skrev Einar Lundström, Frimärkshusets ägare, en text som diskuterade kvalitetsnormer för värdering av svenska frimärken. Detta var något som sedan konkretiserades i kommande utgåvor av katalogen. Sveriges halv-officiella flygpostmärken listades för första gången.

Specialkatalogens 25-årsjubileum firades år 1972. Gustaf Douglas

och Einar Lundström skrev om stora svenska frimärksrariteter. Under de kommande åren kom Sveriges och övriga Nordens mest framstående filatelisterna att medarbeta i katalogen.

År 1990 slogs FACIT Special samman med SFF-katalogen och utgivare blev Katalogintressenter AB med Gunnar Joos som VD. Man kan förmoda att detta är förklaringen till att SFF fortfarande säljer katalogen till sina medlemmar.

Tre år senare omvandlades bolaget till Facit Förlags AB med Gunnar Joos som VD fram till 1999. Ny VD blev då Leif Jaråker. Nästa stora förändring kom med utgåvan år 2015. VD är numera Lars-Olow Carlsson och med Gunnar Lithén på den nyinrättade posten som chefredaktör.

Redan med utgåvan 1991 hade katalogen blivit tvåspråkig: svenska och engelska. Därmed ökade intresset kraftigt från utlandet. 2003 var ett annat viktigt årtal i katalogens historia. Illustrationerna blev nu i färg. Andra stora förändringar är att katalogen numera är inbunden och försedd med läsband.

Katalogen delades i en klassisk del och en Norden-del år 2016. Den klassiska delen täcker frimärksutgivningen fram till 1951 medan Nordenkatalogen är förenklad fram till 1951 och därefter specialiserad.

Innehållet av specialartiklar har varierat från utgåva till utgåva. För att hitta rätt årgång för det man söker finns ett index med författare och artikelrubriker i slutet av skriften.

Här listas författarna i alfabetisk ordning med de olika rubrikerna.

För den som använder skriften för att hitta rätt i alla katalogerna hade det möjligen varit enklare om de olika artiklarna hade redovisats i landsordning. Men det är trots allt inte speciellt svårt att lokalisera de artiklar som är av speciellt intresse.

FACIT History & Index avslutas med ett index över samtliga medarbetare från 1948 till 2022.

Alla dessa förändringar har medfört att FACIT Specialkatalog numera mest liknar en handbok men med ständigt varierande innehåll. Vissa artiklar publiceras endast i en speciell utgåva. Det är här som Gunnar Lithéns nya bokverk är av mycket stort värde när det gäller att hitta de utgåvor av katalogen som innehåller den sökta informationen.

Boken FACIT Historik & Index lanserades den 18 maj 2022 på HELVETIA 2022 i Lugano. Det rekommenderade priset är 400 kronor. Det gäller nog att vara snabbt ute eftersom upplagan är begränsad till endast 300 exemplar.

Christer Brunström

Specialerbjudande till SFF-medlemmar

Facit Sverige 2021

399:- plus frakt

(ord. pris 450 kronor plus frakt)

Katalogen med alla Sveriges frimärken presenterade i färg.

Nyheter:

- Sveriges järnvägsfraktmärken
- Sveriges helsaker – uppdaterad
- Gåva från Postnord medföljer
- Hård pärm

Facit Special Classic 2022

399:- plus frakt

(ord. pris 500 kronor plus frakt)

Facit Special Classic 2022 är på 504 sidor och innehåller Nordens alla frimärken fram till 1951 med varianter och är inbunden i hårt omslag.

Vi tillämpar förskottsbetalning som sker till förbundets bankgiro 581-6772

Ange Facit Sverige 2021 och/eller Special Classic 2022 på talongen samt ditt medlemsnummer och mobilnummer. Sveriges Filatelistförbund, Glasfibergatan 8, 2 tr, 125 45 Älvsjö. Tel. 073–203 02 00, e-post: kansli@sff.nu.

Porto: 79:-/bok eller 120:- för båda. För boende i Norden utanför Sverige tillkommer ytterligare 90:- i porto per bok

Läs mer om SFF:s böcker: <http://www.sff.nu/litteratur/>

Att arrangera föreningsauktioner

Några funderingar kring, samt råd, hur en förening ska hantera inlämnat filatelistiskt material som ska säljas från medlemmar eller dödsbon/sterbhus.

Vi i Jönköpings Filatelist-Förening har hållit auktioner i princip från starten 1919, själv har jag varit aktiv i auktionsgruppen i 30 år. De senaste fem åren har vi hållit våra stora höstauktioner via sajten Samlamera. Varje månad har vi även mindre klubbauktioner med ett 70-tal utrop.

Inlämnade samlingar till auktion

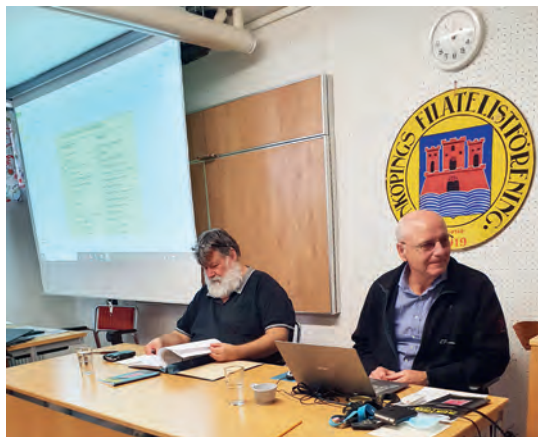
De senaste åren har vi haft relativt stora auktioner sett ur en klubbs synvinkel med en årlig försäljning på en halv miljon kronor. Vad är det för material som kommer in till en lokal frimärksförening? Jag kan ju bara svara för oss här i Jönköping. Av de cirka 60–70 inlämningar vi får varje år så är ett 10-tal från medlemmar, 10–15 som bara går att sälja på våra månadsauktioner, då det totala värdet understiger 500 kronor. Av resterande 40-talet inlämningar är det mestadels material från avlidna personer, oftast i närområdet. Vi har inga auktionsföretag längre i våra trakter, den närmaste är i Göteborg.

Mycket ofta blir vi kontaktade via nätet. När vi får in en inlämning är det viktigt att märka upp alla kartonger/kassar med ett unikt nummer på inlämnaren. Dessutom skriver vi en kvittens och berättar om vår auktionsverksamhet. I detta tidiga skede brukar vi kunna uppskatta ett ungefärligt saluvärde på inlämningen. Detta är viktigt för inlämnaren, ange dock inte högre pris än du tror det kan inbringa. Det är ofta mycket nominalvara och då kan det ibland vara svårt att snabbt göra en analys av det totala värdet.

Hur stor kan en inlämning vara?

En genomsnittlig inlämning hos oss i Jönköping brukar vara på 5 000–15 000 kronor i utropspris, det förekommer sällan att det inlämnade materialet ligger på en försäljningssumma på 60 000 och uppåt och vi har aldrig fått inlämningar på 100 000 kronor.

Min fundering är varför det filatelistiska materialet inte är värt mer än cirka 10 000 kronor i genomsnitt. Det mesta av samlingarna är ofta Sverige postfriskt och FDC, Sverigesamlingar samt närliggande länder i Europa. Även vykortsamlingar får vi ibland in. Men visst förekommer det också intressant material. Dock inte så dyra objekt, men många halvbra med utrop på 25 kronor och upp till flera tusen kronor.

Exempel på en auktionsinlämning

Nu tar jag ett exempel. En inlämning inkommer från en filatelist som har varit aktiv, kanske i föreningen och till och med har varit styrelseledamot under en viss period. Låt oss säga att det rör sig om tio banankartonger med blandat material ”i en salig röra”. Inte nog med detta, i vissa album har allt möjligt satts in utan någon större logik, vad vi kan se. Ja, så är det ofta. Vi tar oss an detta material, sorterar och går igenom album för album, kontrollerar om det finns bättre objekt och plockar ibland ut bättre singlar.

Vi sorterar bort allt postfriskt Sverige och gör lämpliga poster av detta. Lågvalörer i separata utrop med lägre utrop än bättre valörer. Album och insticksböcker säljs normalt separat om materialet är säljbart. Annars buntar vi ihop insticksalbum per exempelvis världsdel, typ USA, Kina eller Asien. För Europa kan det bli partier öst respektive väst. Nordensamlingar kan bli ett separat utrop. Vi styckar sällan hela kompletta samlingar. Detta bara som några exempel på hur vi delar upp det inkomna materialet. Vi tittar alltså igenom alla album och ser om det finns något bättre vilket det sällan gör.

Jo, nu kan man ju undra om en samlare som har ägnat hela sitt liv åt hobbyn inte har fått ihop mer än kanske 40 000–50 000 kronor i försäljningsvärde (utropspris). Jo, värdet för normalsamlingar/massvara var säkert mycket högre för 40 år sen än idag, kanske dubbelt så mycket. Skulle detta material säljas på någon av de 10-talet större auktionsverken inom filateli i Sverige så hade det med största sannolikhet blivit fyndlådor av alltsammans, om inte någon bearbetar materialet före. Varför blir det så många fyndlådor undrar du kanske? Svaret får du i nästa stycke!

Hur mycket tid läggs ner på bearbetningen?

Säg att vi i föreningens auktionsgrupp jobbar med dessa tio banankartonger. Fem personer i två dagar, där vi lägger ned fem timmar per dag exklusive fika och lunch. Det blir 50 timmar gratisarbete när inlämningen hanteras av en klubb. Till detta tillkommer skanning av objekten och att producera en auktionskatalog både på papper och på nätet.

Skulle ett auktionsföretag med anställd personal göra samma genomgång så skulle 50 timmar kosta kanske 400 kronor per timme, vilket blir 20 000 kronor för lön, semesterersättning, arbetsgivaravgifter och försäkringar. Sedan har ju ett företag lokalkostnader med mera. Försäljningsvärdet på kanske 40 000 kronor och med en omkostnad på kanske 20 000 kronor enligt ovan exempel är omöjligt att göra för ett auktionsföretag om det inte läggs i fyndlådor, och då kommer troligen inte försäljningen inbringa lika mycket. Jag förstår att osorterat material som ska auktioneras utläggs i fyndlådor av de stora auktionsföretagen. Det lönar sig inte att bearbeta material på dessa prisnivåer.

Kontentan av detta är att auktionsmaterial som totalt inbringar kanske upp till 40 000–50 000 kronor på en auktion inte ger en maximal utdelning för exempelvis ”dödsboet”, om inte inlämningen har strukturerats upp på ett säljbart och beskrivande sätt innan den lämnas till auktionsföretaget.

I Sveriges tre största städer är kundunderlaget betydligt större och fyndlådor kanske inspekteras mer i storstäderna är på landsorten där samlarna är färre.

Av de många fyndlådor som man kan köpa, speciellt på de större auktionsföretagen, tror jag att de köps av samlare som plockar ut det som anknyter till köparens egna samlingar och sedan säljs materialet vidare som singelobjekt på auktionssajterna Samlamera och Tradera. Material av denna typ dyker även upp på olika samlarmässor.

En sista fundering som jag har är att om en filatelist har ett bra material som kan inbringa åtminstone 100 000 kronor och uppåt, så har nog kontakt tagits med ett auktionsverk som arbetar med filateli i god tid innan det ska avyttras. Vilket är bra om det är så, för de efterlevande vill ju få ut så mycket som möjligt för samlingarna. I dag finns det bara ett tiotal svenska auktionsverk som jobbar med renodlad filateli. Men man bör inte auktionera ut för mycket av likartat material vid ett och samma auktionstillfälle. Bra likartade brev eller stämplat bör man sprida ut på flera år, då får man bättre betalt.

Vi har som princip att inte köpa in material som kommer in till försäljning, utan önskar föreningen ha filatelistiskt material till lotterier eller månadsauktioner så köper vi detta på våra egna auktioner, då kan ingen klaga på resultatet. I dessa fall betalar vi ju själva ingen provision på auktionspriset.

Mycket nominalvara och FDC

Det är mycket nominalvara som vi hanterar. Det kan vara årssatser, häftesårssatser och årsböcker med frimärken. Här har vi en lathund där vi snabbt räknar ut det aktuella frankeringsvärdet. Svenska moderna FDC är mycket svårt att få betalt för – får man 10 öre per styck för FDC i en stor samling får man vara nöjd.

Hjälpmedel för att arrangera en auktion

Vi har även sorteringskoder för att kunna sortera objekten i rätt ordning i auktionskatalogen. Det behövs faktiskt också en hel del rekvisita för att arrangera en större auktion. Olika kataloger, både svenska och utländska.

Katalogerna kan vara några år gamla då priserna inte ändras speciellt mycket mellan åren. Bra kan vara att ha tryckta auktionskort, ett A4 som vikts på mitten. Ja sedan är det begagnade instickskort, plastfickor, tejp, självhäftande etiketter, gummisnoddar, sax, färgade pennor med mera som behövs.

Anlita en ”frimärkskonsult”

Om en samlare efterlämnar stora värdefulla samlingar är det troligen bäst att anlita en oberoende expert inom filateli.

Det kan vara en person som sysslar med detta på heltid och har bra kontakter på auktionsföretag både i Sverige och ute i Europa. Här gäller det att bedöma var olika samlingar ska säljas. För bättre material, exempelvis utländska utställningssamlingar kan det vara mer lönsamt att sälja till exempel på ett välrenommerat tyskt auktionsföretag. I dessa fall är materialet av en sådan karaktär att det oftast är bra beskrivet.

Det är bra att sprida ut material på olika auktionsföretag. Inlämnaren får förstås också betala en viss ”provision” för denna konsultation. Och skaffa intyg på bättre singelobjekt.

Använd Samlamera som auktionssajt

Marknadsföring är förstås enormt viktigt, vi använder numera Samlamera som auktionssajt. Samlamera är uppbyggt med samtliga funktioner som behövs för en auktion på nätet. Vi tycker det är bättre att sälja på Samlamera än Tradera som tar tio procent i provision.

Vi annonserar om auktionen i filatelistiska tidskrifter. Dessutom skickar vi ut e-post från vårt auktionsregister som nu innehåller cirka 15 000 aktuella e-postadresser. En katalog skickas ut till 700 mottagare. Förra året hade vi över 350 budgivare som köpte något objekt.

Jag har länge undrat varför inte fler än ett tiotal SFF-klubbar av landets 100-talet klubbar inte säljer på Samlamera? Om vi åter tittar på Jönköping så har jag svårt att tro att vi kan sälja allt på föreningens klubbauktioner om vi inte hade Samlamera till hjälp.

Är det svårt att få ihop en auktionskommitté? Det är inte svårt att bilda en auktionsgrupp, bara man ser till att ha trevligt tillsammans och avsätter tid för fika och gemenskap. I Jönköping träffas vi fyrafem pensionärer varje onsdag i stort sett året runt.

Mer att tänka på – vid större auktioner

En viktig sak att kolla upp när man bedriver en större auktionsverksamhet är att man skaffar

ett organisationsnummer på föreningen samt registrerar sig för moms och lämnar in en årlig deklaration till Skatteverket.

Att även ha de rätta lokalerna med någon typ av ”kassaskåp”. Lokalen bör vara larmad och föreningen ska förstås ha en försäkring som täcker värdet av det inlämnade materialet.

Vi hjälper gärna andra föreningar som är intresserade av att få veta mer hur vi jobbar med auktionsverksamheten i Jönköping.

Det skulle vara intressant att få synpunkter i Filatelisten från andra föreningar hur ni hanterar inlämnat material och hur det säljes.

Hans-Ove Aldenbrink

Ordförande

Jönköpings Filatelist-Förening

E-post: hoa@aljodata.se

Mobil: 0706 95 88 88

Umeå 400 år firades

2022 fyller Umeå 400 år. Kommunen har inbjudit alla föreningar att gratis låna en mindre lokal på Rådhusorget under en vecka för att presentera sin verksamhet under temat Umeå 400 år.

Under vecka 17 hade Umeå Frimärks- och Vykorts-förening anordnat en vykortsutställning som visade Umeås utveckling från en småstad till en modern större stad.

Lokalen har en hel glasvägg och är belyst dygnet runt, så man kunde se utställningen när som helst.

Redan då fick vi löfte om att ha lokalen en vecka efter semestern för en ytterligare utställning. Vad det blev för tema då återkommer jag till senare.

Thomas Gunnarsson
Umeå FVF

Lägg märke till den stora ljusskylten om vykortsutställningen som var monterad på taket och syntes på långt håll.

FIP utställning i Tyskland

25 – 28 maj 2023

Nu är det dags att planera och anmäla sitt exponat för nästa FIP utställning – denna gång i Essen i Tyskland, mellan den 25 och 28 maj 2023.

- Alla större utställningsklasser finns med
- Ramarna 4 x 4 blad (A4-storlek)

Ramavgift/avgifter

- 80 Euro (ca 850 Skr) per ram, för 5- och 8-ramsexponat
- 110 Euro (ca 1200 Skr) för enramsexponat
- 50 Euro (ca 550 Skr) per litteraturexponat
- Ingen ramavgift för ungdomar
- Sveriges Filatelist-Förbunds utställaravgift 600 kronor/exponat (300 kronor för litteraturexponat och 300 kr för ungdomar) tillkommer för varje exponat som antas till utställningen

Kvalificering

- Exponatet måste ha erhållit minst 75 poäng på en nationell utställning, för att få 5 ramar. För att få 8 ramar krävs minst 85 poäng på FIP-utställning.
- Exponat i ungdomsfilateli skall minst ha uppnått på nationell utställning 70 poäng i åldern 10-15 år eller 75 poäng i åldrarna 16-18 år och 19-21 år.
- Litteraturexponat måste vara publicerade efter den 1/1 2018. Frimärkskataloger och Tidskrifter måste vara publicerade efter den 1/1 2020.

Anmälan

- Anmälningsblankett + reglementet kan ni antingen få av svenska kommissarien Fredrik Ydell (ring eller skicka mail) eller gå in på hemsidan www.ibra2023.de
- **Skicka in anmälningsblanketten, helst via mail, till den svenska kommissarien senast den 15 september 2022, tillsammans med 1:a sidan från exponatet + eventuellt synopsis.**
- Alla anmälningar måste gå via den svenska kommissarien.
- Transport sker via den svenska kommissarien.
- Endast försäkrade exponat medtages genom kommissarien.

Välkomna med era anmälningar och vi hoppas att Sverige kommer med ett starkt team till IBRA 2023!

Fredrik Ydell
Kalkstensvägen 11 A
216 32 Limhamn
0704-181636

www.ibra2023.de

fredrik.ydell@gfk.com

FIRARDAGS

Vi gratulerar våra medlemmar med födelsedag i oktober

85 år

7 Urban Bothzén, Mullsjö

80 år

4 Judith Andréé, Ystad
6 Hans Delén, Örnköldsvik
16 Kjell-Arne Friberg, Eslöv
23 Curt Månsson, Halmstad
25 Sven-Erik Rönnlund, Eksjö
26 Kaj G Snellman, Leksand
27 Gunilla Fagerfält,
Limhamn
30 Lars Samuelsson, Borås

75 år

2 Kjell Andersson, Sundsvall
7 Anders Karstheden, Växjö
8 Inge Nielsen, Aabyhøj,
Danmark
10 Lars Liljas, Uppsala
13 Bo Antonsson, Kungsbacka
23 Per-Erik Gustafsson, Skövde

70 år

8 Claude Chéramy, Mölndal
16 Ola Winsjö, Pixbo
17 Göran Johansson, Gnosjö

60 år

6 Stefan Stjern, Eksjö
16 Hans Johansson, Nybro
19 Anders Hagrén, Spånga
26 Magnus Dahlström,
Linköping
29 Robin Smedman, Löberöd

50 år

8 Helena Sellmark, Järfälla

Vi gratulerar också vår medlem Bengt Lindvall i Ystad som fyllde 90 år den 22 juni. Bengts namn fanns tyvärr inte med på den lista som redaktionen erhöll från kansliet, vilket redaktören på förbundets vägnar djupt beklagar.

Vinnare och lösning:

I förra numrets korsordstävling blev Arnold Bekken, Visby, vinnare av 1:a priset: Facit Special 1948–2022 skänkt av Postiljonen/Facit förlag. Katalogen innehåller historik för varje utgåva, samt index över medarbetare och artikelförfattare. Priset på katalogen är 400 kronor och den finns att beställa på www.facit.se

Carl-Henrik Blom, Västerås, och Lotta Borg, Kvaløya, Norge, får varsin trisslott. Grattis!

vanG

Sveriges bandfrimärken 1920–1936

Specialerbjudande till SFF-medlemmar

Medlemspriset är 280 kronor plus porto 50 kronor, alltså 330 kronor

Boken skickas snarast efter betalning av 330 kronor till bankgiro 581-6772

Vid beställning i internetbanken ange medlemsnummer, bokens namn, antal exemplar och eventuell mobilnummer.

Du kan läsa mer om boken på sff.nu/bandfrimarken

Specialerbjudande till SFF-medlemmar

Facit Norden 2022

499:- plus frakt 99:-

(ord. pris 600 kronor plus frakt)

Katalogen utkom i november 2021 och innehåller Nordens frimärken från 1951 och framåt med varianter, samt perioden före 1951 med utgåva och valör, utan varianter.

Vi tillämpar förskottsbetalning som sker till förbundets bg 581-6772

Ange Facit Norden 2022 på talongen samt ditt medlemsnummer och mobilnummer. Sveriges Filatelistförbund, Glasfibergatan 8, 2 tr, 125 45 Älvsjö. Tel. 073-203 02 00, e-post: kansli@sff.nu.

För boende i Norden utanför Sverige tillkommer ytterligare 120:- i porto

SMÅANNONSER

Annons för privatpersoner om 5 rader kostar 50 kr (cirka 150 tecken inklusive mellanrum). Är det mer debiteras 50 kronor per 5 nya rader. Annonserna uppdelas i avdelningarna BYTES, KÖPES, SÄLJES och ÖVRIGT. Markera noga önskad placering. **För fel som uppstår på grund av slarvigt skrivna manus ansvaras ej. Manus kan ej skrivas på giroalong.**

OBS! Annonser för auktioner och evenemang har upphört under småannonser

MANUS TILL SMÅANNONSER för tidningens näs-

ta nummer ska vara redaktionen tillhanda under adress **SFF-Filatelisten, Glasfibergatan 8, 125 45 Älvsjö, senast 5 veckor före utgivningsdag.** Förskottslikvid insätts samtidigt på bankgiro 581-6772 Sveriges Filatelistförbund.

Alla som har tillgång till E-post, skicka din annons till redaktion@sff.nu.

Medlemmar kan själva lägga in ett obegränsat antal sökbara annonser med bilder helt gratis på Samlamera (samlamera.sff.nu).

KÖPES

Umeå lokalpost. Allt av intresse. Kontakta innan du skickar något. ivan.forsgren@ume.se eller 076-803 21 24

Jag köper de vackraste märkena till högsta dagspris. Allt av intresse, främst klassiskt (5,5,5) men även modernt.

Magnus Engstedt, Sjömansgatan 42, 553 12 Jönköping. 070-666 76 18. info@magnusengstedt.se

Frimärken och brev stämplade Österåsen från Z-län på vapen-, lejon- och ringtyp. Forss på ringtyp från Z-län. Österåsen på OII Y-län. Järpen på OII Z-län. Ryttern, Haraker och Lillhärad U-län på ringtyp, lösen. Arne Strömbäck, Box 155, 72105 Västerås. 073-709 13 55. stromback.arne@gmail.com

Oscar F39 boktryck. Dorotea, Jörn, Ratan, Stensele, Ursviken. Via mejl: ralfnorberg@hotmail.com eller tel. 070-621 12 71

Medelpad! Samlar alla valörer från alla orter på ringtyp och Oscar, allt av intresse.

Olle Håkansson, 070-579 41 65, olle.hakansson@olliam.se

Oscar stämplars sökes. Prakt och lyx, även LBR. Maila för mancolista. Bra betalt! patrik@totalcom.se

Göteborgs Stadspost. Söker sistadagsstämplade (23/3 1889) märken. Enstaka, par och block. Betalar bra. Claes Hederstierna, 070-698 28 57 eller per mejl till armeria@telia.com

Post- och järnvägshistoria från södra Skåne sökes. Vykort och frimärke med stämplars som anknyter till posten längs järnvägarna Malmö-Simrishamn, Landskrona-Kävlinge-Sjöbo, Kävlinge-Barsebäck, Malmö-Trelleborg-Rydsgård inkl. Vellinge-Skanör/Falsterbo och Ystads järnvägar. Även foto och vykort på den rullande materielen.

E-post: kchristerm@hotmail.com eller tel. 070-517 41 16

SÄLJES

Postfriskt stämplat Sverige. Nytt och gammalt. Även hela Norden. Bertil Malm, Skarke, Rödjan 1, 532 73 Varnhem. bertilmalm368@gmail.com

Danmark- och Finlandsamlare. Vill bli av med en kartong av varje FDC och ostämplade plus stämplade frimärken. Reas bort billigt på grund av sjukdom. Hör av dig, 073-707 18 10 Kenneth

Berlin, 25% av Michel. Det mesta av o och en del **. Sänd mancolista till: Bengt Sjögren, Östra Långgatan 13, 45772 Grebbestad, 0525-10474

Sverige + stämplars, AB, prakt- och lyxstämplat till humana priser Olle Håkansson, 070-579 41 65, olle.hakansson@olliam.se

Svenska häften säljes. Listor sändes gratis. Kjell Kvarnström, Munkerudsvägen 72, 684 32 Munkfors

Utnyttja din medlemsförmån om 4 gratis småannonser!

(5 rader + kontaktuppgift = 1 annons, 10 rader = 2 annonser osv.)

Underlag för annonser skickas till

SFF-Filatelisten, Glasfibergatan 8, 125 45 Älvsjö eller per e-post till redaktion@sff.nu

Motiv: Arkeologi, Bilar, Blommor, Boxning, Cykel, Djur, Fartyg, Fiskar, Fjärilar, Flygplan, Folkdräkter, Fotboll, Friidrott, Fåglar, Hundar, Jul, Järnväg, Katter, Katter, Konst, Läkare, Musik, Mynt, Nobel, Olympiader, Religion, Reptiler, Ridsport, Rymd, Röda Kors, Scouting, Segling, Simning, Snäckor, Sport, Teater, Uniformer, Vapensköldar.

Nu även Arkitektur, Berömda personer, Flaggor, FN-UPU m.fl. 41.500 olika utgåvor. 100 motivområden. Begär listor. Billigt: Endast 3 kronor per Micheleuro. 5–15 procent rabatt vid större köp. K-E Svensson, P O Hallmans Gata 17, 112 69 Stockholm. svenssonkarlerik44@gmail.com

Lyxstämplar. Jag har de märken du saknar i lyx-klassiskt eller mo-

dernt. Även svåra VM på band. Magnus Engstedt, Sjömansgatan 42, 553 12 Jönköping, 070-666 76 18, info@magnusengstedt.se

Ländersamling styckas och säljes billigt. 258 länder, drygt 42.000 olika utgåvor. (Endast 3 kronor per Micheleuro) Från Aden till Övre Volta. Dessutom 5–15 procent rabatt vid större köp. Begär listor över länder du vill komplettera. K-E Svensson, P O Hallmans Gata 17, 112 69 Stockholm. svenssonkarlerik44@gmail.com

Minnespoststämplar till och med 1987, cinderella, ortstämplar, vykort med mera. kent.jiresjo@telia.com tel 070-775 08 25.

Se även [samlamera.sff.nu](http://www.samlamera.sff.nu), säljare Onsalakent

Besök min hemsida på www.samlamera.se. Klicka på webshop och säljaren Pincett. Marknadens bästa utbud av lyx/klassiskt-modernt

Idrottsbilder och tidningar: Rekordmagasinet/All Sport med flera. Nålar/vykort: VM fotboll 1958. Maila eller ring. Byter och köper också. mvu.gustavsson@gmail.com eller 0730-349 504

Brevklipp Sverige, 900 gram. Portofritt vid betalning i brev eller personkonto Nordea. Klipp även från Danmark, Norge, Finland, Tyskland, Ungern, Island, Italien, Kanada, Färöarna och Grönland. Bertil Malm, Skarke, Rödjan 1, 532 73 Varnhem. bertilmalm368@gmail.com

Specialerbjudande till SFF-medlemmar

Facit Postal X

499:- plus frakt 99:-

(ord. pris 600 kronor plus frakt)

Katalogen för alla samlare av ortstämplar och posthistoria. Utkommer vart femte år.

Nyheter i Postal X:

- Sjöpoststämplar
- Svenska brev – omfattande uppdatering
- Hård pärm samt i färg
- Samtliga avsnitt är uppdaterade

Vi tillämnar förskottsbetalning som sker till förbundets bg 581-6772

Ange Postal samt ditt medlemsnummer och eventuella mobilnummer.

Sveriges Filatelistförbund, Glasfibergatan 8, 2 tr, 125 45 Älvsjö. Tel. 073-203 02 00, e-post: kansli@sff.nu

För boende i Norden utanför Sverige tillkommer ytterligare 120:- i porto

Läs mer om SFF:s böcker: <http://www.sff.nu/litteratur/>

OBS! Glöm inte att skicka in nya mötesdagar!
Dessa tas emot på: info@sff.nu
Kontrollera att ni fått svar att vi tagit emot dem.

På grund av Covid-19 gäller det att kontrollera att mötena verkligen blir av. Kontakta gärna föreningen i förväg!

Alingsås Möte varje onsdag utom jul, nyår och sommaren i föreningslokalen Noltorpsgatan 3 kl. 18

Alvesta Möten andra tisdagen i månaden under januari–maj och september–december. Föreningsgatan 1 kl. 19

Arvika 19/9, 10/10, 21/11, 12/12. Ingesunds Folkhögskola kl. 17.30

Bollnäs Möten andra torsdagen i varje månad utom juni–augusti. Bystugan i Lenninge kl. 18.30

Borås 22/9 föreläsning, 20/10, 17/11, 8/12. Viskastrandsgatan 5 kl. 18.30 (öppet från 17.30)

Eksjö 21/9, 19/10, 12/11 samlarmässa, 16/11, 14/12. ABF-lokalen, Bryggaregatan 2 kl. 18.30

Enköping 2/9, 7/10, 11/11, 2/12. Wallinska gården, Kryddgårdsgatan 8 kl. 18.30

Eslöv 8/9, 22/9, 6/10, 20/10, 3/11, 17/11, 1/12, 15/12. Ekenässkolans nya matsal kl. 18.30

Fagersta 13/9 årsmöte. Restaurang Bergsmannen kl. 19.00.

GÖTEBORG

GFF 6/9, 20/9, 4/10, 18/10, 1/11, 15/11, 6/12. Dalheimersalen, Dalheimers hus, Slottsskogsgatan 12 kl. 18.30

Islandsklubben 8/9, 13/10, 10/11, 8/12. Lundenhallen, Kärralundsgatan 3 kl. 18.00

SFF 15/9 Tobias Rein om Oscar II-märkena, 6/10, 20/10, 3/11, 17/11, 1/12, 15/12. Dalheimers hus, Slottsskogsgatan 12, mötesrum Karl Johan kl. 18.30

Halmstad 14/9 större auktion, 12/10, 9/11, 14/12. Servicehuset Karl XI vid Lilla Torg kl. 18. För föreningens pensionärer även möten den 28/9, 26/10, 23/11 på Alla hjärtans hus (före detta postkontoret vid Stora Torg kl. 10–12

Haninge 2:a och 4:e måndagen i september till april. PRO-Viljan, Runstensvägen 38, Handen kl. 19.30

Helsingborg 5/9, 3/10, 7/11, 5/12 julavslutning. Lybecksgatan 22, Råå kl. 18

Hudiksvall 21/9, 12/10, 2/11, 23/11, 14/12. Östra Samlingssalen, Djupegatan 43 kl. 18

Hultsfred–Vimmerby 21/9, 12/10, 2/11, 23/11, 14/12. Turbingatan, Vimmerby, Vimarhems personalsal kl. 19

Härnösand 8/9, 13/10, 10/11, 8/12. Vårstagatan 1 kl. 14

Hässleholm 12/10, 26/10, 30/11. Orienteringsklubbens lokal på Hövdingegatan 26 kl. 18

Hörby 6/9, 4/10, 1/11, 6/12. ABF, Tingsgatan 26 C kl. 18

Järfälla Första och tredje tisdagen i månaden under vår och höst. Hästskovägen 81, Jakobsberg, kl. 18

Jönköping 27/9 Kjell Nilson om Posten & kriget, 22/11, 13/12. Lokal: Duvgatan 22, Österängen kl. 18.30

Kalmar 8/9, 13/10, 10/11, 8/12. IOGT-NTO-huset, Trädgårdsgatan 12 kl. 18–20.30

Karlsborg 12/9, 10/10, 14/11. OK Träffs lokal, Parkvägen kl. 19

Karlshamn Första måndagen i varje månad utom juni–augusti. Karlshamnstravet, Hokavägen 23, Asarum kl. 18

Klippan 20/9, 11/10 auktion, 1/11, 22/11, 6/12. Sågen (Ängelholmsgatan 9) kl. 19

Kramfors 15/9, 20/10, 17/11, 15/12. HSO-lokalen, Strandgatan 19. Från kl. 17.30, möte kl. 18.30

Kristianstad 6/9, 4/10, 8/11, 22/11. ABF, Blekingevägen 15D kl. 18

Kungsbacka Månadsmöten: 20/9, 25/10, 22/11, 6/12. Bytes- och seminariekvällar: 6/9, 4/10, 8/11, 10/11. ABF-huset, Verkstadsgatan 14 kl. 18

Laholm Andra torsdagen i januari–april och september–december. Klarabergslokalen, Klarabergsgatan kl. 18

Lidköping Tredje tisdagen varje månad utom december då det är andra tisdagen. FUB-lokalen Hästhagsvägen 3 kl. 19, bytesafton från kl. 18

Linköping Andra måndagen varje månad september–maj. Klockhuset, Hjälmåtersgatan 6 E kl. 18, mötesstart kl. 19

Luleå 13/9 säsongsupptakt, 11/10, 8/11 auktion, 13/12 julmöte. Brf Vesslans samlingslokal Kungsgatan 28 kl. 19

Lund 20/9, 11/10, 8/11, 29/11
höst avslutning. Träffpunkt Sankt
Laurentiigatan 18 kl. 17.45

Malmö Se föreningens hemsida
<http://mff-filateli.se>, och se fil-
iken program

Marks FK Andra måndagen i
varje månad utom under som-
maren. Kommunalhusvägen 3,
Fritsla, Chickidés lokaler kl. 19

Mjölby 12/9, 10/10, 14/11, 12/12.
ABF-lokalen, Kanikevägen 15
kl. 19

Motala 6/9, 11/10, 8/11, 6/12.
Kl. 18, lokal meddelas senare

Mora 5/9, 3/10, 7/11, 5/12. Mora
Kulturhus kl. 18

Norrköping 14/9, 12/10, 9/11,
7/12. Riks City dagcentral, Norra
Lundsgatan 7 från kl. 17. Fri-
märkscaféet träffas på samma
adress 12/9, 26/9, 10/10, 24/10,
7/11, 21/11, 5/12. kl. 13.30–15.30

Nossebro 14/9, 12/10, 9/11, 14/12.
Stationshuset, Järnvägsgatan 5
kl. 19

Olofström Andra tisdagen i varje
månad utom juni–augusti. Folk-
högskolan i Jämshög kl. 18.30

Osby 2:a onsdagen i varje månad
utom juli. Vykortssektionen sam-
ma tid men 3:e onsdagen. Lokal
ABF ”Pannan” Industrigatan 7
kl. 18.30

Oskarshamn: 2:a och 4:e tisdagen
i månaden (sep–nov, jan–maj).
PRO-lokalen, Åsaskolan hus B
kl. 18.30

Oskarström 3:e torsdagen i må-
naden (sep–nov resp. jan–april).
Folkets Hus, hobbylokalen i käl-
laren kl. 18

Oxelösund 8/9, 22/9, 6/10, 20/10,
3/11, 17/11, 1/12, 15/12. Häftes-
sektionen: 15/9, 29/9, 13/10,

27/10, 10/11, 24/11, 8/12. Alsti-
gen 10 kl. 18.30

Sandviken 21/9, 19/10, 16/11,
7/12. Valhalla kl. 18

Sjöbo 14/9, 5/10, 26/10, 16/11,
7/12 höst avslutning. Tomtemu-
seum, Törnedalsgatan 2 C kl. 18

Skövde 13/9, 11/10, 8/11, 6/12.
Studieförbundet Vuxenskolan,
Rådmansgatan 24 kl. 18.30

Sollefteå 6/9, 4/10, 1/11, 6/12.
Hullsta Gård kl. 18

Stenungsund 5/9, 3/10, 7/11, 5/12.
Hasselbackevägen 38 B, udda
månader kl. 14, jämna kl. 18.30

STOCKHOLM

Asiensamlarna Möte i Stockholm
var tredje lördag i varje månad.
AB Phileas lokaler kl. 11

Hembygdsfilatelisterna 29/9,
20/10, 1/12. Plats meddelas på
hemsidan, kl. 17.00–18.30

Islandssamlarna 6/10, 3/11, 1/12.
Phileas lokal på Svartensgatan 6
kl. 19

SPFK Möten varje tisdag under
januari–maj och augusti–no-
vember. Timmermansgatan 46
kl. 10–12

StFF Stockholm 14/9, 28/9,
12/10, 26/10, 9/11, 23/11, 14/12.
ABF-huset, Sveavägen 41, lokal
Aspö kl. 18.30

SSPD 14/9, 12/10, 19/11, 7/12
ABF-huset, Sveavägen 41 kl. 17

Sundsvall 5/9, 3/10, 7/11, 5/12.
Kyrkans hus, Floragatan 4 (lokal
Paulus). Samling från kl. 17.30,
möte 18.30

Sunne 7/9, 5/10, 2/11, 7/12. Ti-
motejvägen 8 kl. 18

Torshälla 4/9, 25/9, 9/10, 23/10,
6/11, 20/11, 4/12, 18/12. Tossila-

lokalen Riktargatan 66 kl. 09.30

Traheryd 13/9, 4/10, 25/10, 15/11,
6/12. Verdandilokalen, Södra
Stationsgatan 25 i Traryd från
kl. 18.30

Tranemo Tredje tisdagen januari–
maj. Församlingshemmet, Borås-
vägen 56, Långhem kl. 18.30

Trollhättan 7/9, 21/9, 5/10, 19/10,
2/11, 16/11, 30/11, 14/12. Kyrkans
Hus, Drottninggatan 42 kl. 18.30

Täby 5/9 föredrag om Slania,
19/9 föredrag om Färöarnas post-
historia, 3/10, 17/10, 31/10, 14/11,
28/11, 12/12. Tibble Gymnasium,
matsalen kl. 18.30

Ulricehamn 21/9 föredrag om
kyrkor i kommunen, 19/10, 16/11,
14/12. Vuxenskolan lokaler,
Södra Kullagatan 3A, 1 tr kl. 18

Umeå 15/9, 20/10, 17/11, 15/12.
Östra Kyrkogatan 14 (Tempelrid-
darna) kl. 18.30

Uppsala 5/9 (kl. 19), 26/9, 17/10,
7/11, 28/11, 19/12. Ingång L1 på
Katedralskolan kl. 18

Varberg 13/9 föredrag om att
samla häften, 11/10, 8/11, 13/12.
ABF-huset, Brunnsbergsvägen 5
kl. 18, möte kl. 19

(H)Vetlanda 6/9 bytesafton och
auktion, 20/9 besök hos Fri-
märkscentrum i Växjö, 4/10,
18/10, 1/11, 15/11, 29/11, 13/12
julavslutning. Stationsgatan 5 D
kl. 19

Vindeln Första onsdagen varje
månad. Vindelgallerian, Karls-
gårdsgatan 22 kl. 18

Vårgårda. Onsdagar, Cafétéket
i Missionskyrkan, Kyrkogatan 5
kl. 18

Värnamo 29/9, 28/10, 24/11,
29/12. PRO-huset, Lagmansgatan
15 kl. 18

Västervik 14/9 auktion, 12/10, 9/11, 14/12. Lionslokalen, Hallströmngatan 26 (in på gården) kl. 19

Västerås ABB 5/9 årsmöte, 3/10, 7/11, 19/12. IOGT, Slottsgatan 6 kl. 19

Västerås FF 13/9 föredrag om sport på frimärken, 11/10, 8/11, 13/12. Studieförbundet Vuxenskolan, Lysgränd 1 kl. 19

Västerås FK 5/9 årsmöte, 3/10,

7/11, 19/12 julbord. Studieförbundet Vuxenskolan, Lysgränd 1 kl. 19

Växjö Månadsmöten i Maria kyrkan 7/9, 5/10, 2/11, 7/12. Dagledigträff i klubblokalen 21/9, 19/10, 16/11, 12/12 julmiddag.

Åmål 13/9, 11/10 auktion, 8/11, 13/12. Åmålsgården kl. 18

Älmhult Andra tisdagen i varje månad utom i juni-aug. Gärdesgatan 26 A kl. 18.30

Örebro 13/9, 11/10, 8/11, 13/12. Rostahemmet kl. 18

Örnsköldsvik 14/9, 12/10, 9/11, 14/12. Ödbergska gården, Skyttegatan 3 kl. 18.30

Östersund 6/9 auktion, 20/9, 4/10, 18/10, 1/11, 5/11 samlardag i Trondheim, 15/11, 29/11, 13/12. Biblioteksgatan 33 kl. 18

Östhammar Uppgifter om föreningens verksamhet finns på www.ostfil.se

Mötesdatum till nr 6 senast den 16/9 till info@sff.nu

Introduktion till frimärkssamlande

30:-/styck – inklusive frakt 54:-

(20 procent i rabatt vid 10 eller fler - kontakta kansli@sff.nu)

En 16-sidig skrift av Bo Dahlner. Ur förordet: Den här skriften har tillkommit för att underlätta förståelsen av filatelisternas olika fackuttryck. När vi skickar ut våra auktionshäften så måste vi förkorta vår information vilket för oinvigda kan verka förvirrande. Här beskrivs de vanligaste förkortningarna som alla frimärkssamlare kan ha glädje av att känna till.

Vi tillämpar förskottsbetalning som sker till förbundets bg 581-6772

Ange Introduktion på talongen samt gärna ditt medlemsnummer.

Sveriges Filatelistförbund, Glasfibergatan 8, 2 tr, 125 45 Älvsjö. Tel. 073-203 02 00, e-post: kansli@sff.nu.

Läs mer om SFF:s böcker: <http://www.sff.nu/litteratur/>

Kalendarium

OBS! Risk för inställda aktiviteter på grund av coronapandemin

Auktioner

- 7/9 Philea i Stockholm
15–17/9 Corinphila i Nederländerna
18/9 Björn Jarlvik i Stockholm
19–24/9 Heinrich Köhler i Tyskland
24–25/9 Tre kronor i Lindesberg
26/9 Göta i Partille
29/9–1/10 Postiljonen i Malmö
- 5–6/10 Philea i Stockholm
17–21/10 Christoph Gärtner i Tyskland
24–25/10 Göta i Partille
26/10 Tre kronor i Lindesberg
29/10 JFF Storauktion i Jönköping
- 5/11 Trollhättans FF
9/11 Skanfils höstauktion i Osl
12/11 Philea i Stockholm, mynt
13/11 Nordhallands FF på Samlamera
15/11 Frimärksnetto i Helsingborg
21/11 Göta i Partille
24/11 Philea i Stockholm, kvalitetsauktion
30/11 Tre kronor i Lindesberg
- 1/12 Tre kronor i Lindesberg
3–4/12 Frimärkshuset i Stockholm
14–15/12 Philea i Stockholm

Utställningar

- 2022**
8–11/9 Melbourne 2022 i Australien (Fip)
9–11/9 Tavastex 2022 i Finland (N)
- 13–16/10 Liberec 2022 i Liberec i Tjeckien (Fepa)
- 4–6/11 Norrphil 2022 i Täby (N+R)
8–12/11 Cape Town 2022 i Kapstaden i Sydafrika (I)
24–26/11 Monacophil, Monaco (I)
- 2023**
24–26/3 Riihex 2023 i Finland (N)
- 25–28/5 Ibra 2023 i Essen i Tyskland (I)
- 2–4/6 Nordia 2023 på Island (No)
- Nyborg 2023 i Nyborg i Danmark (N)
- 2026**
23–30/5 Boston 2026 (I)

Rapportera nya datum till oss

redaktion@sff.nu

Frimärksutgivning mm

- 3/11 Nya svenska frimärken
12/11 Frimärkets Dag

Mässor / Evenemang

- 10/9 Stamps in Svedala
25/9 Frivy i Huskvarna
30/9–1/10 Regional träff i Vindeln
- 1/10 Trollex i Trollhättan
9/10 Norrtäljemässan
- 12/11 Samlarmässa i Eksjö
- UPPDATERAS ÄVEN KONTINUERLIGT PÅ
WWW.SFF.NU/EVENEMANG

Auktioner

Auktioner

AuctionHouse International
Postiljonen
Vi tar alla auktioner
040 - 25 88 50
08 - 32 70 70
stampauctions@postiljonen.se www.postiljonen.com

Märket för köptrygghet!
Sveriges Frimärkshandlareförbund
www.stampdealers.se

samlamera!

Auksjoner
Postordresalg
Be om gratis kataloger!
Postboks 2030 - NO-5504 Haugesund - Norge
Tlf: +47 52 70 39 40 - Fax: +47 52 70 39 47 - E-mail: kanfil@skanfil.no
www.skanfil.no

Här finns plats för fler!

Butiker

Frimärksauktioner
TRE KRONOR
Frimärken - Vykort - Mynt/Sedlar - Samlarsaker
www.trekronor.one • 070-598 80 08

CONTENTA FRIMÄRKEN AB
Tomtebogatan 17, 113 39 Stockholm Tel: 08-6113651
Se prislista på www.contenta.se
contentastamps@hotmail.com

www.philea.se
AB PHILEA
8 auktioner om året

UPPSALA FILATELI HB
Ring 0768687807 för öppettider
Se även: www.facebook.com/upsalafilateli/
Butik: Väderkvarnsgatan 35A Uppsala 076-8687807
dag.ekdahl@gmail.com KÖPER/SÄLJER

**Här finns plats för fler,
kontakta redaktionen!**

Köpes

Märket för köptrygghet!
Sveriges Frimärkshandlareförbund
www.stampdealers.se

VI KÖPER KONTANT BÄTTRE SAMLINGAR
Alla länder aktuellt. Bra betalt!
Ring gärna till 073-98 06 003 eller maila till stamps@mimir.se
www.mimir.se
(Associerad med AB Philea)
Svartensgatan 6 nb, 116 20 Stockholm

Distanshandel

Distanshandel

Upptäck oss!
Du också!
www.nordfilateli.se

My Stamps
Hög kvalitet av bättre Sverige före 1940
Tel: 070-518 92 30
Se www.mystamps.se

www.unidafi.com
Frimärken och häften
Sverige, Norge, Danmark, Island, Finland,
Grönland, Färöarna, DVI, Åland
Unidafi AB

Hundratusentals frimärken från de flesta LÄNDER och
MOTIV. Skriv/ring till oss och ange ditt samlarområde.
Beställ en "personlig prislista"!
 www.mimir.se
(Associerad med AB PHILEA)
Svartensgatan 6 NB, 116 20 Stockholm, Tel: 08-38 13 23, stamps@mimir.se

Auktion och direktförsäljning
av frimärken från Kina och Asien
www.dtstamps.com

FACIT
stamps

Omfattande sortiment
postfriskt Sverige - ständigt
nya specialerbjudanden!

040-25 88 55 · www.FACITstamps.se

Märket för köptrygghet!
Sveriges Frimärkshandlareförbund
www.stampdealers.se

HAR DU BESÖKT VÅR HEMSIDA?
Hos oss hittar du mängder av intressanta
objekt till bra priser. *Besök oss redan idag!*
www.OnlinePhilately.com

Nyheter

*Här finns plats för fler,
kontakta redaktionen!*

www.norsten.com

Besök min websida och se mina specialofferter och prislistor.
SVERIGE, ISLAND, DWI, GRÖNLAND m.m.

Karl A. Norsten AB

Box 1069, 181 21 Lidingö, Tel. 08-767 08 61 karl@norsten.com

 posten

Köp norska
frimärken
online

posten.no/frimerkebutikken

URVALSHÄFTEN

Urval sänds till såväl enskilda som föreningar. Varje månad får du en sändning bestående av ca: 30 st urvalshäften med frimärken från de länder du har valt. Ca 3.000 urvalshäften från hela världen finns i lager. Inget köptvång! Även inlämnare är välkomna.

SVERIGEPRISLISTA

Komplett 30 sidig prislista över svenska postfriska och stämplade frimärken 1855-2021 till låga priser.

www.frantzideal.se

IDEAL Frimärksurval, Mältarevägen 49, 342 35 Alvesta,
Tel: 070-248 93 60, E-post: frantz@telia.com

Utställningar på nätet: www.netex.se

DAVO ALBUM
har en elegant design
Beställ prislista idag
Stor sortering insticksböcker

*Pris-
exempel*

Sverige utan flickor
1855 - 1989
inkl. pärm + kassett B40-

FRIMÄRKSCESTRUM I VÄXJÖ
Kungsgatan 16A, 352 33 Växjö
Tel 0470-198 40
Internet: www.frimarkscentrum.se

VF auktion
www.vf-auktion.dk
Online auktioner
Gratis auktionskatalog
Over 10000 lots hver måned

Frederiksberg allé 52
DK - 1820 Frederiksberg
Tlf. (+45) 36160084
auktion@vf-auktion.dk

Stamps in Svedala

Frimärks- och vykortsmässa

10 september

kl. 10-17

Aggarpsskolan, Svedala

www.sufs.se/sis

Regional träff i Vindeln Fredag–Lördag 30/9–1/10

För info kontakta:
thomasgunnarsson@bredband.net
eller tel. 070-387 61 71 Umeå FVF

NORRTÄLJEMÄSSAN

9 oktober kl. 10–14 i Folkets Hus, Galles gränd
Handlare med frimärken och vykort, värderingar,
lotteri och brev på inträdesbiljet, liten utställning
Arr: Norrtälje Frimärksklubb och Norrorts Frimärksförening

Auktion 13/11 Nordhallands Filatelistförening på Samlamera

FRIMÄRKS-NETTO frimarksauktioner.se
15:e udda månader

 AUKTIONER

Butik och Postorder sedan 1968
Frimärks-Netto / SAFE Album safealbum.se
Bruksgatan 30, 252 23 Helsingborg, Tel 042-14 49 82

Auktion 18 september Se på internet ca 18000 objekt.

Eller beställ en tryckt katalog till kommande auktioner.
Frimärken köpes större samlingar, rabatthäften m.m.

www.jarlvik.com

Björn Jarlvik Filateli / Stockholm
Tel 070 6504926, bj@jarlvik.com

TROLLHÄTTAN

Auktion den 5 nov.

Nils Ericsonsgymnasiet
Kl 09.30 Visning kl. 08.30

Beställ auktionskatalogen!

Kontakta Eric Johansson
Tel 0730 593562
Trollhättans Filatelistförening

Svenska Vykortsföreningen

Äntligen höst!

Kort-nyttts höstnummer
ute i början av september
med bl. a. Svenska flottan
500 år

Gå med nu och få årets
tidningar.

Tre digitala och ett fysiskt
möte i höst

Signaturförteckning Annicka Lindeberg
planeras under hösten. Medlemmar kan ladda
ner den gratis och köpa våra 33 tidigare
signaturförteckningar för 150 kr.

Läs mer och gå med på vår hemsida!

Hemsida: www.samlavykort.se
Facebook: www.facebook.com/Samlavykort
Mejl: info@samlavykort.se

En Riksförening inom SFF

FRIVY 2022

FRIMÄRKS- & VYKORTSMÄSSA Söndag 25 september

10.00 – 16.00

HUSKVARNA

FOLKETS PARK

FRIMÄRKS- & VYKORTS-
HANDLARE FRÅN HELA
SVERIGE – SERVERING –
BYTESHÖRNA – VÄRDERING

Arrangör: Jönköpings Posthistoriska
Förening. Info: Tel: 036-37 88 88,
e-post: info@jkppf.se
Entré 20 kr, ungdom gratis

Internationell auktion

29 september - 1 oktober

Förstadagsbrev

Höjdpunkter:

Stora utställningssamlingar Afghanistan
Kina inklusive orörd utställningssamling "Hung Hsien 1915-1916"
Risto-Matti Kauhanens samling "St Petersburg Postmarks 1765-1914"
Skandinaviska och internationella rariteter samt samlingar

Besök vår hemsida för webb-katalog samt fler detaljer kring auktionen.
Önskar du delta som budgivare hemifrån live under auktionen så glöm
inte att registrera dig i förväg. www.postiljonen.com

Specialvisning på SFF:s kansli, Glasfibergatan 8
i Älvsjö, tisdagen den 20 september kl 12-17

AuctionHouse international

Postiljonen

We value your collection

Stolt sponsor till:

